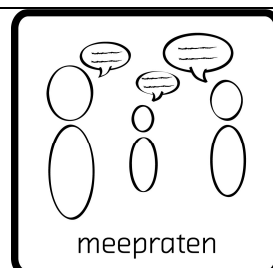

RAADSBIJEENKOMST LELYSTAD SESSIE 3

Datum: 27 september 2011.
Deelsessie: 19.00 – 20.00 uur in de Raadzaal.
Doel: Beeldvorming.
Onderwerp: Regiovisie huiselijk geweld.

Toelichting:

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Vormen van geweld die hier onder vallen zijn: partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.

In 2003 heeft Lelystad samen met de vijf andere Flevolandse gemeenten en de overige netwerkpartners voor het eerst een convenant aanpak huiselijk geweld gesloten. Dat convenant is in 2005 vernieuwd. In 2008 zijn de beide convenanten en het daaruit voortvloeiende gezamenlijke beleid van de zes Flevolandse gemeenten geëvalueerd. Inmiddels hebben de samenwerkende gemeenten en instellingen een gezamenlijke visie opgesteld op de aanpak van huiselijk geweld in Flevoland. Deze regiovisie zal iedere 4 jaar worden vernieuwd. Onderdeel van de regiovisie is een uitvoeringsprogramma dat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld.

Op basis van de regiovisie huiselijk geweld is een nieuw convenant opgesteld. Dit convenant is op 30 juni door het college namens de gemeente Lelystad ondertekend. Tijdens deze beeldvormende sessie zal het college de regiovisie en het convenant nader toelichten.

Behandeling:

De sessie is gericht op het overbrengen van informatie naar de raadsleden en andere belangstellenden. Zowel raadsleden als belangstellenden kunnen vragen stellen en mee discussiëren.

Genodigden:

Raadsleden, het college en overige belangstellenden.

Programma:

- Inleiding door de voorzitter.
- Toelichting door het college.
- Gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie.
- Afsluiting door de voorzitter.

Achterliggende stukken:

Brief college inzake regiovisie huiselijk geweld.
Regiovisie huiselijk geweld Flevoland 2010 – 2013.
Convenant aanpak huishoudelijk geweld Flevoland.

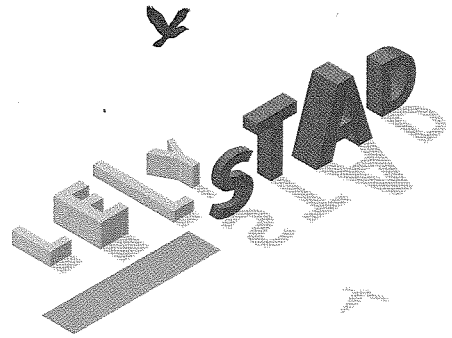
Toelichting : wethouder Wout Jansen.

Voorzitter : raadslid Jos d'Arnaud.

Griffier : Irene Korting.

Contactadres: griffie@lelystad.nl

0320 – 278 895.

Aan de gemeenteraad

uw brief van	uw kenmerk	 ons kenmerk U11-39810	datum 23 JUNI 2011
behandeld door S. Pet	doorkiesnummer 0320-278443	bijlagen	dossiernummer
onderwerp Regiovisie huiselijk geweld			pr-nummer

Geachte leden van de Raad,

Middels deze brief willen wij u graag ter kennisgeving de regiovisie huiselijk geweld aanbieden.

In 2003 is in de provincie Flevoland voor het eerst een convenant huiselijk geweld ondertekend door de zes gemeenten en de netwerkpartners. In 2005 is dit convenant vernieuwd. Op basis van de evaluatie van beide convenanten en het gezamenlijk beleid is onlangs een nieuwe regiovisie huiselijk geweld opgesteld. De regiovisie is onder regie van de centrumgemeente Almere en in samenwerking met de zes gemeenten en betrokken instellingen in Flevoland tot stand gekomen.

De uitgangspunten van de regiovisie zijn gebaseerd op de landelijke modelaanpak en bouwt voort op prestatieveld 7 van het WMO-beleid van de gemeenten in de provincie Flevoland. Gemeenten zijn in dit kader verplicht beleid te ontwikkelen op het gebied van de maatschappelijke opvang van kwetsbare groepen, waaronder vrouwenopvang. Deze regiovisie heeft eveneens betrekking op de aanpak van kindermishandeling en op de aanpak van ouderenmishandeling als specifieke vormen van huiselijk geweld.

De regiovisie is besproken en goedgekeurd in de stuurgroep Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, verslavingszorg en OGGz waar de verantwoordelijke wethouders van de zes gemeenten in Flevoland zitting in hebben. De centrumgemeente Almere is verantwoordelijk voor het vaststellen van de regiovisie en heeft dat onlangs gedaan. De regiovisie wordt daarnaast ter kennisgeving aangeboden aan de colleges en gemeenteraden van de overige vijf gemeenten in Flevoland. Het college van de gemeente Lelystad heeft besloten deze visie tevens ter kennisgeving aan te bieden aan de Wmo cliëntenraad.

Gemeente Lelystad
Postbus 91
8200 AB Lelystad
T 0320 27 89 11
F 0320 27 82 45
www.lelystad.nl
gemeente@lelystad.nl

Op basis van de regiovisie is een convenant huiselijk geweld opgesteld. In dit convenant zijn de samenwerkingsafspraken opgenomen. Op 30 juni 2011 wordt dit convenant, door de verantwoordelijke wethouders en de bestuurders van de betrokken instellingen van de zes gemeenten in Flevoland, ondertekend.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

Ir. N. Versteeg MCM

M. Horselenberg

**Regiovisie
huiselijk geweld
Flevoland
2010 - 2013**

Inhoud

1)	Inleiding	4
	1.1. De gevolgen van huiselijk geweld zijn groot	4
	1.2. Aanloop naar de regiovisie	4
	1.3. Leeswijzer	6
2)	Landelijk beleidskader	7
	2.1. Stand van zaken medio 2009	8
3)	Beleidsontwikkelingen in Flevoland	10
	3.1. De provinciale aanpak van huiselijk geweld: een korte terugblik	12
	3.2. Stand van zaken huiselijk geweld in Flevoland	12
4)	Wat wil Flevoland bereiken en hoe?	14
	4.1. Doelstellingen	15
	4.2. Uitgangspunten en randvoorwaarden	16
	4.3. Aanpak per element	18
5)	Organisatie van de aanpak huiselijk geweld	22
	5.1. Taken van gemeenten	22
	5.2. Taken van instellingen	23
	5.3. Oprichting werkgroepen	23
	5.4. Uitwerking taken werkgroepen	24
6)	Financiering van het beleid	27
	6.1. Risicoparagraaf	27
7)	Bijlagen	28
	Bijlage 1	28
	Bijlage 2	32
	Bijlage 3	34

1. Inleiding

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen geestelijk en lichamelijk geweld. De huiselijke kring bestaat uit (ex-)partners, gezinsleden, familieleden of huisvrienden. Huisvrienden zijn personen die een vriendschappelijke band onderhouden met het slachtoffer en personen uit de onmiddellijke omgeving (zoals een buurman of vriend), die het slachtoffer in de huiselijke sfeer ontmoeten.¹

Veel vormen van geweld vallen onder de term huiselijk geweld, zoals partnergeweld, kindermishandeling², ouderenmishandeling³, eerge relateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Dit maakt huiselijk geweld tot een breed begrip dat meerdere beleidsterreinen bestrijkt.

1.1. De gevolgen van huiselijk geweld zijn groot

Huiselijk geweld is een wijdverbreid en diepgeworteld fenomeen, waarvan de kwalijke gevolgen zich op tal van terreinen manifesteren. Huiselijk geweld betekent een directe en frontale aanval op de persoonlijke integriteit en op het basisgevoel van veiligheid van slachtoffers. Huiselijk geweld is echter niet uitsluitend het probleem van de slachtoffers; de gevolgen reiken veel verder. Huiselijk geweld tast de wortels van de samenleving aan. Een samenleving die huiselijk geweld toestaat, is een samenleving die haar burgers niet die veilige basis kan bieden waar ze recht op hebben. De bestrijding van huiselijk geweld is dan ook een belangrijke taak van de overheid.

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld veronderstelt dat de veiligheidsketen en de zorgketen naadloos op elkaar aansluiten. Het een kan niet zonder het ander. De veiligheid van het slachtoffer kan niet gegarandeerd worden zonder een systeemgerichte aanpak. Omgekeerd heeft een zorgaanbod vanuit een onveilige situatie weinig kans van slagen.

De bestrijding van huiselijk geweld is geen exclusieve taak van de overheid. Een effectieve aanpak van huiselijk geweld is per definitie een ketenaanpak, waarbij overheden, zorg- en hulpverleningsinstellingen, politie, justitie en burgers elk hun eigen verantwoordelijkheid nemen. Eén op de drie moorden in Nederland komt voort uit huiselijk geweld. Uit diverse onderzoeken blijkt dat de signalerings- en de toeleidingsfunctie in de ketenaanpak versterking behoeft.

1.2. Aanloop naar de regiovisie

In 2003 is in de provincie Flevoland voor het eerst een convenant aanpak huiselijk geweld (Convenant Vereende Krachten) ondertekend door de zes gemeenten en de netwerkpartners. Dat convenant is in 2005 vernieuwd (Convenant Ketenaanpak Huiselijk Geweld Flevoland 2005). Beide convenanten hebben een duidelijke impuls gegeven aan de aanpak van huiselijk geweld in de provincie Flevoland. In 2008 zijn de beide convenanten en het daaruit voortvloeiende gezamenlijke beleid van de zes gemeenten in Flevoland geëvalueerd.

1 Dijk, T. van (1997) Huiselijk geweld - aard omvang en hulpverlening. Intomart, in opdracht van het ministerie van Justitie.

2 Kindermishandeling vindt niet altijd in huiselijke sfeer plaats, dit kan ook door derden worden gepleegd. Met andere woorden: huiselijk geweld tegen kinderen of waarvan kinderen getuige zijn is altijd kindermishandeling, maar kindermishandeling is niet altijd huiselijk geweld.

3 Naar schatting krijgen jaarlijks meer dan 130.000 ouderen in Nederland te maken met ouderenmishandeling. Bron: conceptonderzoeksverslag ouderenmishandeling en ontspoorde zorg in Flevoland, GGD Flevoland, januari 2010.

Deze evaluatie heeft duidelijk gemaakt dat de bouwstenen voor een gedegen beleid aanwezig zijn, maar dat er nog geen sprake is van een solide bouwwerk dat 'staat als een huis'. De zes gemeenten en hun netwerkpartners staan medio 2010 voor deze opgave. De bouwstenen moeten worden aaneengesmeed tot een coherente en gedegen aanpak in alle zes gemeenten van Flevoland, en breed gedragen en uitgevoerd door de gemeenten en de netwerkpartners. Daar gaat deze regiovisie over.

De gezamenlijke gemeenten en de samenwerkende instellingen in het veld vinden het niet acceptabel dat in de provincie Flevoland sprake is van huiselijk geweld. Om huiselijk geweld op een effectieve en efficiënte wijze te bestrijden, hebben de samenwerkende gemeenten en instellingen een gezamenlijke visie op de aanpak van huiselijk geweld ontwikkeld, zoals beschreven in deze regiovisie.

De regiovisie is opgesteld na afstemming met de desbetreffende ambtenaren van de regiogemeenten. Daarna is de regiovisie besproken in de beleidsgroep en vervolgens heeft in de stuurgroep besluitvorming plaatsgevonden. Daarna is de visie vastgesteld door het college en de gemeenteraad van de centrumgemeente Almere. De uitgangspunten van de regiovisie zijn gebaseerd op de landelijke modelaanpak en de aanbevelingen uit de evaluatie van de huiselijkgeweldaanpak in 2008.

Elke vier jaar wordt er een nieuwe regiovisie opgesteld. Een onderdeel van deze regiovisie is een uitvoeringsprogramma, dat jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld. De samenwerkingsafspraken worden vastgelegd in een convenant. De regiovisie dient als kader voor het lokale beleid dat elke gemeente zelfstandig moet ontwikkelen en vastleggen. Dat beleid moet in overeenstemming zijn met de uitgangspunten zoals verwoord in deze visie. De uitvoering van de regiovisie moet passen binnen de financiële mogelijkheden van de gemeenten.

De regiovisie bouwt voort op het Wmo-beleid van de gemeenten in de provincie Flevoland, meer specifiek prestatieveld 7, in welk kader de gemeenten specifiek beleid ontwikkelen inzake de maatschappelijke opvang van kwetsbare groepen, waaronder vrouwenopvang. Deze regiovisie heeft eveneens betrekking op de aanpak van kindermishandeling en op de aanpak van ouderenmishandeling als specifieke vormen van huiselijk geweld.

De gemeente Almere is trekker van het RAAK-traject. RAAK staat voor Reflectie- en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling. Het RAAK-traject beoogt voor 1 januari 2011 een sluitende aanpak van kindermishandeling gerealiseerd te hebben in Flevoland. Deze regiovisie loopt parallel aan het RAAK-traject en sluit waar mogelijk aan bij nieuwe ontwikkelingen die in het kader van de RAAK-aanpak in Flevoland in gang zijn en worden gezet, zoals het werken aan een meldcode en handelingsprotocol, Zorgoog genaamd.

De aanpak van huiselijk geweld heeft raakvlakken met de aanpak van criminaliteit en overlast, zoals die in het Veiligheidshuis vorm krijgt. De gezinnen die slachtoffer worden van huiselijk geweld, zijn deels ook gezinnen die terugkeren in de casuïstiekbesprekingen van het Veiligheidshuis. Afstemming ligt dan ook voor de hand.

Er is alleen sprake van een succesvolle aanpak van huiselijk geweld als wordt gewerkt vanuit één gezamenlijke, door iedereen gedeelde beleidsvisie op hoe huiselijk geweld in Flevoland zou moeten worden aangepakt.

Er is alleen sprake van een succesvolle aanpak van huiselijk geweld als wordt gewerkt vanuit één gezamenlijke, door iedereen gedeelde beleidsvisie op hoe huiselijk geweld in Flevoland zou moeten worden aangepakt. Een gezamenlijke visie is echter niet voldoende, de visie moet ook in praktijk worden gebracht en leiden tot een gezamenlijke aanpak die voor alle spelers in het veld herkenbaar is, niet in de laatste plaats voor de mensen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Deze regiovisie bevat die gedeelde visie en omschrijft hoe de samenwerkende gemeenten en instellingen deze visie in de komende jaren in praktijk gaan brengen. De regiovisie is in dat opzicht een belofte aan slachtoffers en plegers van huiselijk geweld.

1.3. Leeswijzer

Deze visie is als volgt opgebouwd: Het volgende hoofdstuk gaat over het landelijk beleidskader. In hoofdstuk 3 gaan we uitgebreider in op de aanpak van huiselijk geweld in Flevoland. In hoofdstuk 4 beschrijven we de doelen van de regiovisie. Hierbij schetsen we ook de randvoorwaarden die nodig zijn om de doelen te verwezenlijken. In hoofdstuk 5 beschrijven we de uitvoering van de regiovisie.

2. Landelijk beleidskader

In 1997 is er voor het eerst een grootschalig onderzoek gedaan om algemene informatie te genereren over de aard en omvang van huiselijk geweld.⁴ Dit onderzoek toonde aan dat huiselijk geweld veelvuldig voorkomt, dat jongens, meisjes, mannen en vrouwen slachtoffer kunnen zijn en dat huiselijk geweld ernstige lichamelijk en psychische consequenties kan hebben.

In de jaren daarna groeide het besef dat huiselijk geweld een omvangrijk maatschappelijk probleem is, dat op verschillende niveaus moet worden aangepakt. Er zijn in de loop der jaren dan ook verschillende projecten en programma's gestart om huiselijk geweld aan te pakken. Aanvankelijk was deze aanpak vooral gericht op het opvangen van slachtoffers. Alleen opvang is echter niet voldoende. Bij het tegengaan van huiselijk geweld is een integrale aanpak vereist, die ook is gericht op preventie en vroegsignalering. Dit besef is steeds meer doorgedrongen en gemeenten zoeken meer samenwerking tussen de verschillende organisaties die bij de aanpak van huiselijk geweld betrokken zijn.

In 2003 is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gestart met het ondersteuningsprogramma huiselijk geweld. Gemeenten wilden vooral ondersteuning bij de beleidsontwikkeling, de regionale samenwerking en bij de signalering, registratie en doorverwijzing. In 2005 is een tussenmeting verricht van de effectmeting aanpak huiselijk geweld van de VNG.⁵ Deze meting toonde aan dat in 2005 74 procent van alle Nederlandse gemeenten maatregelen nam tegen huiselijk geweld. In 2004 was dit nog 57 procent. De maatregelen bestaan vooral uit deelname aan een lokaal of regionaal project, deelname aan een advies- en steunpunt of het aanstellen van een contactpersoon binnen de gemeentelijke organisatie.

Op 1 januari 2009 is de nieuwe Aanwijzing Huiselijk Geweld (2008A026) van het Openbaar Ministerie (OM) in werking getreden. In deze aanwijzing wordt het beleid van OM en politie beschreven, ten aanzien van de opsporing en vervolging van geweld dat wordt gepleegd in de huiselijke kring van het slachtoffer. Met de aanpak wil het OM een bijdrage leveren aan het acuut stoppen van huiselijk geweld, het voorkomen van recidive, het herstellen van de geschonden norm en het vergroten van de aangiftebereidheid van het slachtoffer.

Voor een effectief optreden van OM en politie is – gelet op het recidiverisico – een voortvarende aanpak van belang. Zo schrijft de aanwijzing voor dat de politie de verdachte terstond aanhoudt indien sprake is van een redelijk vermoeden van schuld bij een heterdaadsituatie. Verder worden alle gegevens in een als 'huiselijk geweld' geormerkt dossier vastgelegd. Het OM zal bewijsbare huiselijkgeweldzaken in beginsel altijd vervolgen.

Een ander belangrijk uitgangspunt van de aanwijzing is dat daderhulpverlening in een zo vroeg mogelijk stadium wordt geïntegreerd in de strafrechtelijke aanpak van huiselijk geweld. Hiermee kan een langdurig effectieve aanpak worden gerealiseerd. Naast richtlijnen voor OM en politie ten aanzien van de opsporing en vervolging, bestaat de aanwijzing uit randvoorwaarden, zoals benoeming van arrondissementale contactfunctionarissen, lokale werkafspraken met politie, reclassering en hulpverleningsinstellingen en deskundigheidsbevordering.

⁴ Dijk, van. T., S. Flight, E. Oppenheim en B. Duesmann (1997) Huiselijk geweld. Aard, omvang en hulpverlening. Den Haag: SDU Grafisch Bedrijf.

⁵ Berg-le Clercq, T en C. van Egten (2005) Effectmeting aanpak huiselijk geweld. Tussenmeting, najaar 2005. Den Haag: VNG.

In de kabinetsnota 'Privé geweld, publieke zaak' van april 2002 wordt een integrale aanpak onder regie van de gemeente bepleit om huiselijk geweld beter te kunnen bestrijden. De Aanwijzing Huiselijk Geweld van het OM vloeit mede voort uit de beleidslijn die met de kabinetsnota is ingezet.

2.1. Stand van zaken medio 2009

Door de tijdelijke stimuleringsmaatregel Advies- en Steunpunten Huiselijk Geweld (ASHG's) is er inmiddels een landelijk dekkend stelsel van preventie en hulpverlening gerealiseerd.⁶ De ASHG's (tegenwoordig steunpunten huiselijk geweld geheten) hebben een centrale rol in de voorlichting over en het bieden van laagdrempelige hulpverlening bij huiselijk geweld. Verder is de bestrijding van huiselijk geweld sinds 2007 een expliciete wettelijke taak van alle gemeenten door de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De invoering van deze wet heeft de bestrijding van huiselijk geweld op gemeentelijk niveau een impuls gegeven. Daarnaast wordt momenteel gewerkt aan het verbeteren van de toegang tot en het vergroten van de veiligheid in de vrouwenopvang. Ook de vrouwenopvang heeft de laatste jaren een ontwikkeling doorgemaakt van het enkel bieden van opvang naar een brede aanpak van preventie, vroegsignalering, ambulante trajecten, opvang en nazorg. De inrichting van zogenaamde Oranje Huizen⁷ maakt duidelijk dat de bescherming van slachtoffers van huiselijk geweld nog verder uit de taboesfeer wordt gehaald en slachtoffers niet meer weggestopt en verborgen hoeven te worden.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen tonen cijfers uit 2007 aan dat nog steeds meer dan veertig procent van de Nederlandse bevolking ooit in haar of zijn leven te maken heeft gehad met huiselijk geweld.

De huidige opvang en hulpverlening zijn nog steeds onvoldoende toegerust om slachtoffers van huiselijk geweld goed te kunnen ondersteunen. De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft in december 2007 in een brief aan de Tweede Kamer dan ook aangekondigd flink te investeren in het stelsel van opvang en hulpverlening. Daarbij zal aandacht zijn voor een systeemgerichte aanpak, waarbij het hele systeem, dus niet alleen het slachtoffer, maar ook de plegers en kinderen, wordt geholpen.

In deze landelijke beleidsbrief ('Beschermd en weerbaar') zijn acties benoemd voor de periode 2008 tot 2012. In deze periode moeten er per jaar structureel honderd opvangplaatsen extra komen. De positie van de steunpunten huiselijk geweld wordt in deze periode verder versterkt en de kwaliteit van de opvang en hulp moet verbeteren. Ook wordt er nadrukkelijk aandacht besteed aan de aanpak van eerge relateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (vgv). In januari 2010 zal landelijke afstemming plaatsvinden over de basisfuncties van de steunpunten huiselijk geweld en de eventuele plusvarianten.

Naar verwachting zal op 1 april 2011 de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in werking treden. De wet stelt het gebruik van een meldcode verplicht voor professionals bij (mogelijke) signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling, in Flevoland vertaald in Zorgoog.

⁶ Brief van 10 december 2007 van de staatssecretaris van VWS aan de Tweede Kamer.

⁷ Een Oranje Huis is een opvang- en steunpuntlocatie op een zichtbare plek. In tegenstelling tot de situatie in de Blijf-van-m'n-lijfhuizen wordt het probleem niet langer verstopt op een geheime locatie. De term Oranje Huis verwijst naar het zichtbare karakter, maar ook naar de doelgroep: mensen die tussen groen (geen geweld) en rood (levensgevaar) in zitten.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de Wet tijdelijk huisverbod. Deze wet is er 1 januari 2009 van kracht geworden. Het preventief huisverbod is een bestuursrechtelijk instrument dat de burgemeester in staat stelt een (potentiële) pleger voor tien dagen de toegang tot zijn of haar woning te ontzeggen en een contactverbod met huisgenoten op te leggen. Er kan op deze wijze eerder (preventief) worden ingegrepen bij signalen van huiselijk geweld. Cruciaal voor dit instrument is dat in die tien dagen een hulpverleningsaanbod wordt gedaan naar slachtoffer(s) en pleger en dat ook daadwerkelijk wordt gestart met de hulpverlening.

In Flevoland zijn de gemeenten per 1 maart 2009 gestart met de feitelijke uitvoering van de Wet tijdelijk huisverbod. In de praktijk is al gebleken dat de wet een positief effect heeft op de ketensamenwerking bij de aanpak van huiselijk geweld in Flevoland.

Een andere ontwikkeling is de komst van een landelijk dekkend netwerk van Veiligheidshuizen. Dit is een samenwerkingsverband dat zich richt op het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit. Ketenpartners hierin kunnen zijn gemeenten, politie, OM, Raad voor de Kinderbescherming, reclasseringsorganisaties en welzijnsorganisaties. In veel centrumgemeenten waar Veiligheidshuizen zijn, komt daar ook, meestal tot grote tevredenheid, de afstemming van de strafrechtketen en zorgketen tot stand en worden er afspraken gemaakt over de casusregie van de hulpverlening bij huiselijk geweld.⁸

In 2011 is het de bedoeling dat er een landelijk netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin (CJG) bestaat. Ouders, kinderen, jongeren tot 23 jaar en professionals kunnen bij de centra terecht met hun vragen over opvoeden en opgroeien. De centra bieden advies, ondersteuning en hulp op maat. Een CJG wordt een herkenbaar inlooppunt in de buurt.

De basisfuncties van een CJG zijn:

- een inloop bieden voor vragen van ouders en jongeren over opvoeden en opgroeien;
- laagdrempelig advies en ondersteuning geven, zodat de gezinnen zichzelf kunnen redden;
- jeugdigen en gezinnen met risico's en problemen in beeld brengen;
- op tijd hulp bieden aan gezinnen om het ontstaan van problemen te voorkomen;
- de zorg aan een gezin coördineren volgens het principe 'één gezin, één plan': als meer leden van één gezin hulp (nodig) hebben, moet de zorg op elkaar zijn afgestemd.

In die gemeenten waar al een CJG bestaat, heeft de komst van een CJG ertoe geleid dat meldingen van huiselijk geweld niet alleen via de steunpunten binnenkomen, maar ook via de CJG's.⁹

Ook de aanpak van kindermishandeling moet worden genoemd: de RAAK-aanpak. De aanpak van huiselijk geweld en de aanpak van kindermishandeling vertonen onderling vele raakvlakken. De landelijk uitgerolde RAAK-aanpak heeft tot doel een sluitende aanpak van kindermishandeling te realiseren. Bij deze aanpak zijn grotendeels dezelfde partijen betrokken die ook bij de aanpak van huiselijk geweld een rol spelen. Belangrijk is dat de RAAK-aanpak voorziet in een scholingsprogramma voor professionals, waarbij een belangrijk accent gelegd wordt op het signaleren en toeleiden van (vermoedens van) kindermishandeling naar de juiste instanties. Het ligt voor de hand beide aanpakken op elkaar af te stemmen. Deze regiovisie voorziet daarin.

⁸ Bron: Standpuntennotitie VNG met betrekking tot de basisfuncties voor de steunpunten huiselijk geweld.

⁹ Bron: Standpuntennotitie VNG met betrekking tot de basisfuncties voor de steunpunten huiselijk geweld.

Ten slotte noemen we hier de aanpak van ouderenmishandeling als onderdeel van de aanpak van huiselijk geweld. Naar schatting krijgen in Nederland meer dan 130.000 ouderen jaarlijks te maken met ouderenmishandeling. Uit cijfers van Movisie¹⁰ blijkt dat het aantal meldingen van ouderenmishandeling in 2008 met circa tachtig procent is toegenomen. Deze toename is voor een belangrijk deel te wijten aan de toegenomen bekendheid van (potentiële) melders met de steunpunten huiselijk geweld, de meldpunten ouderenmishandeling en de meldpunten overlast. Het zijn vooral de professionele zorg- en hulpverleners die melden. Circa zeventig procent van de meldingen heeft betrekking op vrouwen die doorgaans nog zelfstandig wonen met één of meerdere huisgenoten. Ouderenmishandeling komt relatief vaak voor in relatie met zogenoemde ontspoorde zorg.

¹⁰ Factsheet ouderenmishandeling, cijfers 200, Movisie.

3. Beleidsontwikkelingen in Flevoland

De landelijke ontwikkelingen zoals hierboven zijn beschreven, hebben ook hun weerslag gekregen in de provincie Flevoland.

In opdracht van de gemeente Almere als centrumgemeente vrouwenopvang, wordt een actieplan aanpak kindermishandeling opgesteld: het regionaal werkplan RAAK. Belangrijke onderdelen van dit plan (in wording) zijn dat er zal worden gewerkt met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, met een regionaal handelingsprotocol en dat er een regionaal scholingsplan voor professionals in de zorg- en hulpverlening en medewerkers bij vindplaatsorganisaties wordt opgesteld en uitgevoerd.

Signalen van kindermishandeling moeten worden herkend en mogen niet onbehandeld blijven. De aanpak van kindermishandeling inspireert en stimuleert de aanpak van huiselijk geweld en andersom ook. Het werken met de landelijke meldcode levert daar een belangrijke bijdrage aan. Het scholingsplan dat wordt opgesteld ten behoeve van de aanpak van kindermishandeling in Flevoland wordt afgestemd op de deskundigheidsbevordering zoals die wordt opgepakt in een van de regionale werkgroepen die de komende tijd de regiovisie huiselijk geweld nader zullen gaan uitwerken. Er zal afstemming plaatsvinden tussen de scholingsplannen ten behoeve van de aanpak van huiselijk geweld, de aanpak van kindermishandeling en de vorming van de CJG's.

In Almere is een Veiligheidshuis operationeel. De samenwerkende instanties in Almere zijn de gemeente, de politie Flevoland, het OM en ketenpartners uit de zorg en het onderwijs. Het Veiligheidshuis is gericht op een persoonsgebonden aanpak van een vaststaand aantal thema's, veelal veelplegers, jeugd en huiselijk geweld.

In Almere kent het Veiligheidshuis vooralsnog een sectoraal karakter. De ambitie is om het komende jaar op de thema's jeugd, veelplegers en huiselijk geweld door te groeien naar het intersectorale Veiligheidshuis, waarin op een slimme en efficiënte manier de combinatie zorg en strafrecht wordt toegepast op de drie doelgroepen. Zowel de zorgketen als de justitieketen functioneert goed en nu is het zaak om deze goed aan elkaar te koppelen. De vijfhoek (bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers die de beleidsdoelstellingen bepalen) moet zich hier nog over uitspreken, maar de ambitie is wel om via een groeiemodel uiteindelijk ook volgens het integrale model te werken in het Veiligheidshuis.¹¹

In Almere maken hulpverleners gebruik van het Elektronisch Signaleringsysteem Alle Risicojeugd (ESAR). Dat is een internetprogramma waarin hulpverleners jongeren waarover zij zich zorgen maken, kunnen registreren. Wanneer twee of meer hulpverleners dezelfde jongere hebben geregistreerd, is er een 'match' en kunnen de hulpverleners samen bespreken op welke wijze zij de jongere het beste kunnen helpen.

In Flevoland is een aantal CJG's operationeel. In Almere heeft het CJG vorm gekregen via OKé-punten. In de CJG's werken verschillende partijen samen, zoals maatschappelijk werk, GGD Flevoland, De Schoor, de Symfora groep (Fornhese), MEE IJsseloevers, onderwijs, kinderdagverblijven, Bureau Jeugdzorg (BJZ) en Stichting Jeugdhulpverlening Flevoland.

¹¹ Bron: www.veiligheidshuisalmere.nl.

Een van de vormen van huiselijk geweld is ouderenmishandeling. In Flevoland was dit onderwerp volgens het Landelijk Platform Bestrijding Ouderenmishandeling een witte vlek op de kaart. Er zou weinig (zichtbare) aandacht zijn voor ouderenmishandeling, melding en aanpak. Daarom heeft een aantal zorgorganisaties het initiatief genomen tot een onderzoek hiernaar.¹² Uit dit onderzoek wordt duidelijk dat nog veel verbeterd kan en moet worden in het proces van signaleren, toeleiden en hulpverlening als het gaat om ouderenmishandeling. De ketenaanpak is nog verre van sluitend in Flevoland.

Bij de uitwerking van de regiovisie is het nadrukkelijk de bedoeling dat het onderwerp ouderenmishandeling een vervolg krijgt; in de toekomst moet het één van de speerpunten van het huiselijkgeweldbeleid worden. Dit is nodig omdat het door demografische ontwikkelingen (vergrijzing) een steeds meer voorkomend fenomeen zal worden. Dit vraagt om voldoende beleidsaandacht.

3.1. De provinciale aanpak van huiselijk geweld: een korte terugblik

In 2003 is er een eerste convenant opgesteld, waarin de aanpak van huiselijk geweld door verschillende bij huiselijk geweld betrokken organisaties wordt beschreven. Het doel hiervan was te komen tot een integrale aanpak van huiselijk geweld, waarbij de aandacht werd gericht op zowel slachtoffers als plegers en getuigen.

Eind 2005 is er een vervolg op dit convenant getekend. Dit convenant had tot doel concrete afspraken te maken voor de gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld, waarbij een systeemgerichte benadering voorop staat. Onder het regime van dit convenant is de gezamenlijke aanpak van huiselijk geweld verder uitgewerkt en zijn nadere afspraken gemaakt tussen de hulpverleningsorganisaties over het oppakken van concrete casussen in zogenaamde werkoverleggen en casuïstiekbesprekingen.

Het OM, politie, reclassering en De Waag hebben ook samenwerkingsafspraken vastgelegd in een convenant.

In 2008 is de aanpak van huiselijk geweld in Flevoland geëvalueerd. Er werd geconcludeerd dat beide convenanten een positieve impuls hebben gegeven aan het beleid inzake de aanpak van huiselijk geweld, maar dat dit (gezamenlijke) beleid op een aantal onderdelen nog sterk moet worden verbeterd. De aanbevelingen uit het onderzoek van Regioplan zijn overgenomen door de stuurgroep maatschappelijke ontwikkeling. Mede op basis van de hierboven genoemde evaluatie van Regioplan is besloten de voorliggende regiovisie op te stellen.

3.2. Stand van zaken huiselijk geweld in Flevoland

Sinds 2005 wordt elk jaar de Flevomonitor uitgevoerd. De monitor heeft tot doel beter zicht te krijgen op de omvang en samenstelling van kwetsbare groepen. De monitor richt zich op verslaafden, dak- en thuislozen en slachtoffers en plegers van huiselijk geweld.

¹² Bron: Concept onderzoeksverslag ouderenmishandeling en ontspoorde zorg in Flevoland, GGD Flevoland, januari 2010.

3.2.1. Slachtoffers

Uit de Flevomonitor 2008 blijkt dat er in Flevoland 2007 unieke geregistreerde slachtoffers van huiselijk geweld zijn. Het aantal werkelijke slachtoffers is hoger, omdat niet alle instanties slachtofferschap van huiselijk geweld registreren. Dit geldt voor MEE IJsseloever, Kwintes, Meerkanten, het OM, de reclassering, Tactus en De Waag. Bovendien is de aangiftebereidheid van slachtoffers van huiselijk geweld laag. Het werkelijke probleem is dus groter dan het aantal van 2007 slachtoffers doet vermoeden.

Het aantal geregistreerde slachtoffers in Flevoland is de laatste vier jaar toegenomen. In 2005 waren er 1520 geregistreerde slachtoffers, in 2006 ging het om 1818 geregistreerde slachtoffers en in 2007 om 1927 geregistreerde slachtoffers. Cijfers van de GGD-JGZ laten zien dat in de eerste helft van 2009 in heel Flevoland circa 200 meldingen van (vermoedens van) kindermishandeling voorkwamen.

De hierboven vermelde toename hoeft echter niet te betekenen dat huiselijk geweld vaker voorkomt: mogelijke verklaringen van deze toename kunnen zijn dat er beter wordt geregistreerd of slachtoffers vaker hulp zoeken, bijvoorbeeld dankzij toegenomen media-aandacht.

Ruim de helft van de slachtoffers is afkomstig uit Almere en één op de vijf uit Lelystad. Het valt op dat de kleinere gemeenten in vergelijking met Almere en Lelystad relatief veel mannelijke slachtoffers van huiselijk geweld kennen.

De slachtoffers van huiselijk geweld zijn voornamelijk vrouwen (77%). Surinamers zijn in deze categorie relatief oververtegenwoordigd. Twee derde van de slachtoffers is autochtoon Nederlands. Bijna één op de zes slachtoffers is jonger dan twintig jaar, het grootste deel is tussen de twintig en vijftig jaar oud. Tabel B1.1. uit de bijlage bevat deze en andere informatie over de geregistreerde slachtoffers.

3.2.2. Plegers

Er zijn 1025 unieke (verdachte) plegers van huiselijk geweld geregistreerd in de bestanden van het OM, reclassering, De Waag, Blijfgroep, Iriszorg, Rehoboth en Tikvah.

De geregistreerde plegers van huiselijk geweld zijn vooral – maar niet uitsluitend – mannen met een gemiddelde leeftijd van 36 jaar. Een kleine meerderheid (58%) is autochtoon Nederlands, maar allochtonen zijn in verhouding tot de algemene bevolking oververtegenwoordigd. Hoe groter de gemeente, hoe groter het absolute en relatieve aantal geregistreerde plegers. Hoewel het absolute aantal beperkt is, telt Zeewolde, (gezien het inwonertal) een verhoudingsgewijs grote groep plegers.

Bij twaalf procent van de plegers is verslaving geregistreerd, bij zes procent dak- en thuisloosheid en negen procent van de plegers is tevens slachtoffer van huiselijk geweld.

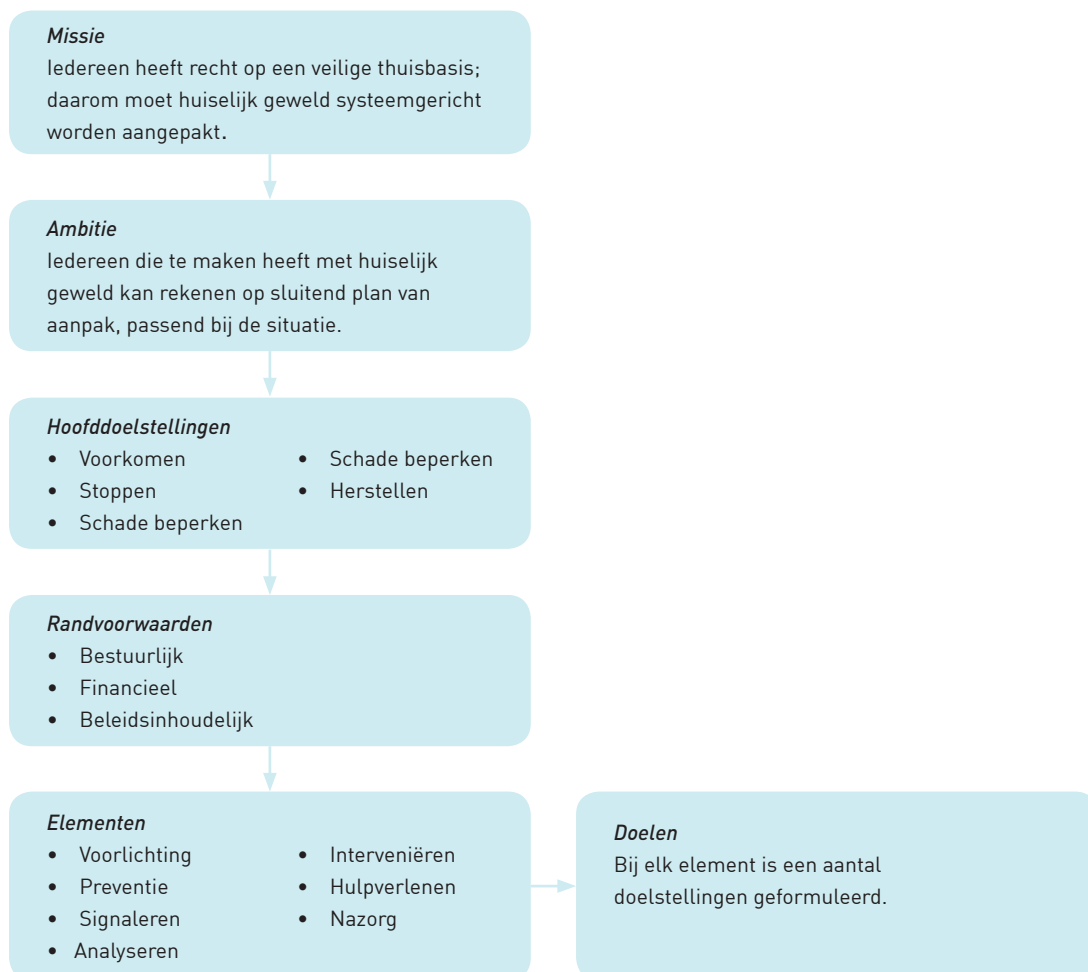
Het aantal unieke plegers dat geregistreerd staat in de bestanden van de Blijfgroep en de politie is tussen 2005 en 2008 gestegen met 36 procent van 570 naar 774. Het aandeel geregistreerde vrouwelijke plegers is in 2008 iets toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. In leeftijd en etniciteit zijn geen veranderingen opgetreden. Meer informatie over de plegers van huiselijk geweld vindt u in tabel B1.2. in de bijlage.

4. Wat wil Flevoland bereiken en hoe?

Een effectieve en efficiënte aanpak van huiselijk geweld veronderstelt een ketenaanpak waarbij gemeenten en instellingen in het veld goed op elkaar zijn ingespeeld en doelgericht met elkaar samenwerken. De aanpak van huiselijk geweld is per definitie een interdisciplinaire aanpak waarin veiligheid en hulpverlening moeten samenwerken, preventie en repressie hand in hand gaan en kortetermijnsuccessen pas waarde krijgen in het perspectief van langetermijndoelstellingen. De aanpak van huiselijk geweld is een aanpak van de lange adem.

In de provincie Flevoland wordt gewerkt op basis van een missie, die hieronder wordt toegelicht. Deze missie leidt tot een ambitie voor alle samenwerkende partijen. Om deze ambitie waar te maken, is een vijftal hoofddoelstellingen geformuleerd. Om deze hoofddoelstellingen te bereiken, dienen zeven elementen centraal te staan in de aanpak. Bij elk van de zeven elementen is een aantal concrete doelstellingen geformuleerd.

Het beleid (op hoofdlijnen) inzake de aanpak van huiselijk geweld geven we als volgt schematisch weer:

4.1. Doelstellingen

Onderstaand zijn per element de doelstellingen uitgewerkt.

4.1.1. Missie

Overall waar we spreken over huiselijk geweld gaan we uit van de brede definitie van huiselijk geweld zoals we die in het begin van de regiovisie hebben gegeven. Huiselijk geweld omvat veel vormen van geweld, zoals partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling, eerge relateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.

Het huiselijkgeweldbeleid moet bijdragen aan het verwezenlijken van de volgende missie: ‘Vanuit de overtuiging dat ieder mens recht heeft op een veilige thuisbasis werken wij als partners samen aan de aanpak van huiselijk geweld in Flevoland door systeemgericht te werken op alle leefgebieden.’

4.1.2. Ambitie

Hierbij geldt de volgende ambitie: ‘Over vier jaar kan iedereen die in Flevoland met huiselijk geweld te maken heeft of krijgt, rekenen op een sluitend programma van voorlichting, preventie, signaleren, analyseren, interveniëren, hulpverleners en nazorg, passend bij zijn of haar situatie. Sluitend in de zin dat de hele keten van begin tot eind wordt doorlopen, maar ook sluitend in de zin dat voor iederéén een hulpaanbod op gang komt.’

4.1.3. Hoofddoelstellingen

De hoofddoelstellingen van de regionale aanpak van huiselijk geweld zijn:

- huiselijk geweld voorkomen;
- huiselijk geweld stoppen en de veiligheid van betrokkenen vergroten;
- de schade ten gevolge van geweld beperken;
- herstellen van de schade ten gevolge van huiselijk geweld;
- herhaling van huiselijk geweld voorkomen.

De hoofddoelstellingen zijn algemeen geldende doelstellingen die nadere concretisering behoeven. Het zijn doelstellingen die op een strategisch niveau de hoofdlijnen van het beleid uiteenzetten en bepalen. De hoofddoelstellingen van het beleid worden langs de lijnen van de verschillende elementen die tezamen het huiselijkgeweldbeleid vormen geoperationaliseerd in meetbare doelstellingen aan de hand waarvan kan worden bepaald of het beleid ‘op koers’ ligt.

De eerstkomende jaren is de verwachting dat door de toegenomen aandacht voor huiselijk geweld het aantal gemelde incidenten zal stijgen. Dit betekent een zwaardere belasting voor hulpverlenings- en justitiële partners. Het is wel de verwachting dat deze stijgende lijn in de komende vier jaar zal afvlakken.

Om feitelijk te kunnen vaststellen of de hoofddoelstellingen worden behaald, dienen goede indicatoren te worden ontwikkeld.

4.1.4. Elementen van de regionale aanpak

Om de hierboven geformuleerde missie en ambitie te verwezenlijken, dienen de volgende elementen centraal te staan in de aanpak:

1. voorlichting;
2. preventie;
3. signaleren van huiselijk geweld (risico's of bestaand geweld);
4. analyseren, beoordelen en opvolgen (van signalen);
5. interveniëren (om het geweld te stoppen);
6. hulpverlening (aan alle betrokkenen in het geweldssysteem);
7. nazorg en voorkomen van herhaling (ter voorkoming van een terugval in het geweld).

Deze zeven elementen zijn gebaseerd op de fasering van de aanpak van huiselijk geweld. Elke stap is een deel van de operationalisering van één of meerdere hoofddoelstellingen. Als voorbeeld: de activiteiten die op basis van de stap 'voorlichting' worden genomen, dragen bij aan de hoofddoelstellingen voor het voorkomen van huiselijk geweld en het stoppen van huiselijk geweld. Om te zorgen voor een goede aanpak in deze verschillende fasen, is een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden cruciaal. We beschrijven ze hieronder.

4.2. Uitgangspunten en randvoorwaarden

Bij bovenstaande elementen is tevens een aantal uitgangspunten en randvoorwaarden geformuleerd.

4.2.1. Uitgangspunten

Bij het vaststellen van de regiovisie geldt een aantal uitgangspunten. Deze zijn: de regiovisie volgt de kaders van het landelijk huiselijkgeweldbeleid en de regiovisie wordt door de afzonderlijke gemeenten als uitgangspunt voor het beleid geaccepteerd en stemt haar eigen beleidsinitiatieven hierop af.

Het huiselijk geweldbeleid is afgestemd op het Wmo-beleid, het veiligheidsbeleid, de komst van CJG's en de aanpak kindermishandeling. Het huiselijkgeweldbeleid houdt rekening met de verschillende soorten en verschillende vormen van geweld, die elk hun eigen aanpak vereisen: fysiek geweld, psychisch geweld, seksueel geweld, eengerelateerd geweld of ouderenmishandeling, kindermishandeling en vrouwelijke genitale verminking.

Voor een goede en sluitende aanpak is het noodzakelijk dat er integraal beleid wordt gevoerd en dat dit beleid draagvlak heeft bij alle samenwerkingspartners die betrokken zijn bij de aanpak van huiselijk geweld. Het bereiken van de doelen uit de regiovisie vraagt daarom om inzet van gemeenten en instellingen. Van betrokken gemeenten en instellingen wordt verwacht dat zij zorgen voor de benodigde beschikbare personele capaciteit voor de coördinatie van zorg, instrumentontwikkeling, scholing, communicatie, voorlichting en deskundigheidsbevordering. In de (toekomstige) Oranje Huizen dienen voldoende nood- en crisisbedden te zijn. De werkwijze bij de betrokken partijen moet eenduidig zijn en wordt vastgelegd in een convenant. Bij de uitvoering dient eenduidigheid te zijn over taken, rollen en bevoegdheden. Dit vertaalt zich in duidelijkheid omtrent methodiek en casuïstiekbesprekingen.

Een belangrijk uitgangspunt in de werkwijze is dat zo veel mogelijk moeten worden uitgegaan van de eigen kracht. Dat geldt zowel voor de hulpverlening aan daders en slachtoffers, als voor de werkwijze van instellingen en de gemeenten. Bij de hulpverlening aan daders en slachtoffers moet optimaal en op verantwoorde wijze gebruik worden gemaakt van het eigen netwerk van beiden en de zelfredzaamheid die daaraan kan worden ontleend. Wij beschouwen de hulpverlening als aanvullend en ondersteunend. Dit betekent voor de instellingen dat het hulpaanbod zo licht mogelijk, zo snel mogelijk en zo goed mogelijk aansluitend bij de behoeften en de mogelijkheden van de cliënt verstrekt moet worden. De gemeenten zullen deze uitgangspunten vertalen in hun lokale beleid.

Hoe de organisatie van de uitvoering van de regiovisie er precies uitziet, wordt uitgewerkt in het volgende hoofdstuk. Voorop staat dat huiselijk geweld samenhangt met een aantal beleidsterreinen. Daarom wordt er zo veel mogelijk aangesloten bij bestaande overkoepelende overlegstructuren.

De ambities van de regiovisie zijn hoog, maar de prioritering en temporisering van de uitwerking van de aanpak worden bepaald en beperkt door de financiële mogelijkheden die gemeenten en instellingen hebben. De centrumgemeente zorgt hierbij voor een meerjarenbegroting voor de besteding van de middelen die de centrumgemeente ontvangt. De afzonderlijke gemeenten zijn verantwoordelijk voor de lokale deelplannen op basis van de in deze regiovisie verwoorde uitgangspunten. De centrumgemeente en de afzonderlijke gemeenten dienen ervoor te zorgen dat voor het uitvoeren van de benodigde taken financiering beschikbaar is. Elke gemeente is daarbij bereid middelen te reserveren voor het uitvoeren van het eigen huiselijkgeweldbeleid.

4.2.2. Organisatorische randvoorwaarden

Deze uitgangspunten in acht nemend, geldt er een aantal organisatorische randvoorwaarden om het bereiken van de doelen mogelijk te maken:

- Elke gemeente beschikt over een steunpunt huiselijk geweld. Dit steunpunt fungeert in afstemming met het BJZ/AMK ook als meldpunt.
- Instellingen die zorg verlenen aan betrokkenen bij huiselijk geweld beschikken over een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld. Dit geldt ook voor de vindplaatsorganisaties. De aandachtsfunctionaris is op de hoogte van relevante ontwikkelingen in zijn vakgebied en is het aanspreekpunt voor andere partijen op het gebied van huiselijk geweld. De taken van de aandachtsfunctionaris zijn uitgebreider omschreven in bijlage 2.
- De zorgketen en veiligheidsketen werken samen.
- Om de benodigde sturingsinformatie te kunnen leveren aan de beleidsgroep, maken gemeenten en instellingen gezamenlijk afspraken over de wijze van registreren en het aanleveren van gegevens uit deze registraties.
- In elke gemeente vindt periodiek een casuïstiekbespreking plaats waarbij alle relevante netwerkpartners aanwezig zijn. Regionaal worden afspraken gemaakt over de rollen, taken en bevoegdheden die voortvloeien uit deze casuïstiekbespreking.
- Het hulpaanbod bij de relevante instellingen is zowel kwantitatief (organisatorisch) als kwalitatief (inhoudelijk) op orde.
- Er is eenduidigheid in terminologie wat betreft zorgcoördinatie en casemanagement. De ketenpartners in de aanpak van huiselijk geweld, kindermishandeling, bij de CJG's en in het Veiligheidshuis hanteren dezelfde definities.

4.3. Aanpak per element

Na het vaststellen van deze randvoorwaarden formuleren we hieronder per fase in het huiselijkgeweldproces waaraan moet worden voldaan om de ambitie en hoofddoelstellingen uit deze visie te verwezenlijken.

4.3.1. Voorlichting

Goede voorlichting draagt bij aan alle hierboven geformuleerde hoofddoelstellingen. Voorlichting vergroot het algemeen bewustzijn over de problematiek rond huiselijk geweld door het bieden van publieksinformatie. Op deze manier kan een gemeente vorm geven aan de preventie van huiselijk geweld. Daarnaast kan kennis worden verspreid over lokale faciliteiten, zoals bijvoorbeeld het telefoonnummer van een lokaal steunpunt. Voorlichting helpt daarmee ook mensen die met huiselijk geweld te maken hebben de weg te vinden naar de hulpverlening. De doelgroep van voorlichting is het algemene publiek. De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. De landelijke overheid is verantwoordelijk voor landelijke campagnes, de gemeenten voor lokale campagnes. De lokale campagnes sluiten aan op de landelijke campagnes en op de campagnes die voortvloeien uit de RAAK-aanpak.
2. De voorlichting is gericht op bewustwording en attitudeverandering.
3. De publiekscampagne houdt rekening met de verscheidenheid aan soorten geweld en doelgroepen.

4.3.2. Preventie bij risicogroepen

Het doel van dit element is het voorkómen van huiselijk geweld bij groepen die een verhoogd risico lopen hiermee in aanraking te komen. Dit kan door het voorlichten van deze groepen over de mogelijkheden die er zijn om een einde te maken aan bestaand huiselijk geweld. De doelgroep van dit element wordt gekenmerkt door bepaalde demografische of geografische kenmerken. Het kan hierbij gaan om bepaalde wijken, maar ook om tienermoeders. Voor deze groepen wordt specifieke voorlichting over huiselijk geweld ontwikkeld en worden preventieactiviteiten ontplooid.

De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. Risicogroepen worden actief benaderd.¹³ Dit vereist dat deze risicogroepen eerst worden benoemd door elke gemeente op basis van informatie van de zorgaanbieders en daarna door hulpverlenende instanties worden opgespoord. De risicogroepen kunnen deels al bekend zijn bij de hulpverlenende instanties (bijvoorbeeld gezinnen die gezinscoaching ontvangen). In elke gemeente kunnen andere risicogroepen voorkomen.
2. Er worden preventieve activiteiten ontwikkeld door hulpverlenende instanties: het bespreekbaar maken van huiselijk geweld, slachtoffers weerbaarder maken en (potentiële) plegers duidelijk maken dat huiselijk geweld niet normaal is.
3. Ouders of verzorgers die onvoldoende in staat zijn hun kind(eren) op te voeden, wordt actief opvoedingsondersteuning aangeboden.

¹³ Risicoverhogende factoren kunnen bijvoorbeeld zijn: verslavingen, eerdere (gewelds)delicten, armoede of financiële problemen, de mate van afhankelijkheid van andere personen, niveau van isolatie en het sociale netwerk.

4.3.3. Signaleren van huiselijk geweld

Het signaleren van huiselijk geweld is een belangrijke voorwaarde om in te grijpen en het huiselijk geweld te voorkomen. Vroegtijdig signaleren is essentieel om verdere schade te voorkomen. Signaleren kan op twee manieren: screenen (actief op zoek gaan) of herkennen (professionals die ingesteld zijn op het herkennen van huiselijk geweld). In deze fase van het uitvoeren van het huiselijkgeweldbeleid is het screenen (actief op zoek gaan) naar huiselijk geweld nog een stap te vroeg, gezien de benodigde expertise en de druk op beschikbare middelen. Herkennen is echter in deze fase echter wel al een belangrijk aandachtspunt.

De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. Professionals moeten alert zijn op het herkennen van signalen van huiselijk geweld. Hierbij moeten signaleringsinstrumenten worden ontwikkeld en toegepast die passen in de werkwijze omtrent de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, in Flevoland vertaald in Zorgoog. Bij elke relevante organisatie is er bij de intake van cliënten expliciet aandacht voor huiselijk geweld. Hierbij wordt voor zover mogelijk gebruikgemaakt van gevalideerde signaleringsinstrumenten. Professionals worden geschoold om deze instrumenten te gebruiken.
2. De landelijke checklisten (zoals de SDQ, SDM en Sputovamo) die dienen als middel om huiselijk geweld te signaleren, worden ook in Flevoland gebruikt door alle vindplaatsorganisaties en hulpverleningsinstellingen. De centrumgemeente maakt hierover afspraken met de netwerkpartners.
3. Ten behoeve van het op de juiste wijze signaleren van huiselijk geweld, wordt aan deskundigheidsbevordering gedaan bij de relevante netwerkpartijen, zowel de vindplaatsorganisaties als de hulpverleningsinstellingen. Deze partijen zijn bereid hun personeel daarin te scholen.
4. Na het signaleren moet het huiselijk geweld worden gemeld. Hierbij dient te worden gehandeld conform de (regionale) meldcode en het handelingsprotocol. Er wordt door alle partijen in Flevoland gewerkt conform de landelijke meldcode die in Flevoland vertaald is in Zorgoog.
5. Gegevens over meldingen van (vermoedens van) huiselijk geweld dienen in ESAR te worden geregistreerd door alle zorgaanbieders ten behoeve van analyse om beleidsontwikkeling mogelijk te maken.
6. Signalen van huiselijk geweld worden ofwel direct gemeld aan de relevante partijen ofwel besproken in de casuïstiekbespreking. Een onderdeel hiervan is dat de zorgketen signalen ook meldt aan de veiligheidsketen. Signalen worden daarnaast gemeld in ESAR.
7. Er vindt tevens afstemming plaats tussen de steunpunten huiselijk geweld, de CJG's, BJZ/AMK en het Veiligheidshuis als het gaat om het signaleren en doorgeleiden van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.3.4. Analyseren, beoordelen en opvolgen

Nadat signalen over huiselijk geweld zijn binnengekomen, dient er actie te worden ondernomen door alle relevante netwerkpartners.

De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. Hulpverleners zijn in staat een onderscheid te maken tussen acute en niet acute dreiging.
2. Bij acute dreiging komt de politie ter plaatse, bij niet acute dreiging een medewerker van het steunpunt huiselijk geweld.
3. Bij diagnostiek en analyse van de situatie wordt gekeken naar de aard van het geweld, de betrokken personen en mogelijke andere signalen met betrekking tot hetzelfde gezin.
4. De ketenpartners maken sluitende afspraken over het instrumentarium dat wordt gehanteerd bij de diagnostiek, de weging en de analyse.

4.3.5. Intervenieren

In de eerste interventie wordt de basis gelegd voor een snelle en effectieve interventie na een signaal van huiselijk geweld.

De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. De werkwijze voor de eerste interventie wordt vastgelegd in een uitvoeringsprotocol. Hierin worden onder andere afspraken vastgelegd over afstemming en terugkoppeling naar andere relevante netwerkpartners.
2. De hulpverlener die als eerste contact heeft met het gezin zorgt voor melding van de casus aan de zorgcoördinator. De zorgcoördinator betreft de gewenste ketenpartners bij het maken van een gezamenlijk plan van aanpak.
3. De interventie vindt plaats voor het hele huishouden. Voor ieder lid van het huishouden wordt de juiste hulpverleningspartner ingeschakeld.
4. De veiligheidsketen speelt een belangrijke rol bij de interventie. Met het Veiligheidshuis vindt dan ook afstemming plaats, evenals met het CJG.
5. De casussen waarbij interventie plaatsvindt, worden besproken in de periodieke casuïstiekbespreking.

4.3.6. Hulpverlening

Na signalering/melding en het analyseren van de casus dient de juiste hulpverlening op gang te komen voor het hele systeem.

De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. Er is voldoende zorgaanbod voor het hele systeem. Hiertoe dienen de hulpverlenende instanties eerst in kaart te brengen hoe groot hun aanbod is en in hoeverre deze aansluit bij de vraag. Deze inventarisatie wordt in de eerste helft van 2011 afgerond.
2. Het hulpverleningsaanbod omvat zowel voldoende crisisinterventie als reguliere trajecten.

4.3.7. Nazorg en voorkomen van herhaling

Na het afronden van hulpverleningstrajecten dient nazorg en monitoring plaats te vinden. Dit heeft als doel herhaling van het huiselijk geweld te voorkomen.

De bijbehorende doelstellingen zijn:

1. De casemanager is verantwoordelijk voor de coördinatie van de nazorg. Deze nazorg vindt in alle gevallen plaats; ook in die gevallen waar slachtoffer en dader de relatie hebben verbroken of apart van elkaar zijn gaan wonen. Er moet hierbij voldoende aandacht voor eventuele kinderen zijn.
2. Tijdens de duur van de nazorg is de hulpverlening alert op herhalend huiselijk geweld.
3. Meldingen van (vermoedens van) risico's op huiselijk geweld worden geregistreerd en gemeld bij het steunpunt huiselijk geweld en in geval van acute dreiging ook bij de politie.
4. Na afronding van het hulpverleningstraject en de nazorg vindt periodieke monitoring plaats.

5. Organisatie van de aanpak huiselijk geweld

Huiselijk geweld hangt met een aantal beleidsterreinen samen. Daarom wordt er zo veel mogelijk aangesloten bij de bestaande overkoepelende overlegstructuren, in dit geval bij de regionale stuurgroep maatschappelijke opvang, verslavingszorg, vrouwenopvang (onder andere huiselijk geweld en kindermishandeling) en OGGZ, onder voorzitterschap van de wethouder van de gemeente Almere. Dit zorgt voor een goede koppeling tussen huiselijk geweld, Wmo-beleidsterreinen en kindermishandeling. Bovendien zorgt aansluiting bij deze overlegstructuur voor een goede provinciale borging. De leden van deze regionale stuurgroep zijn: de wethouders van de vijf regiogemeenten, de bestuurders van de politie en verschillende zorginstellingen en twee zorgkantoren. De stuurgroep komt vier keer per jaar bijeen en stuurt op strategisch niveau op de genoemde beleidsterreinen.

Naast deze stuurgroep bestaat er ook een beleidsgroep Huiselijk Geweld en Kindermishandeling onder voorzitterschap van een beleidsadviseur van de gemeente Almere. Deelnemers aan dit overleg zijn de beleidsambtenaren van de regiogemeenten en de managers van verschillende zorginstellingen en vertegenwoordigers van politie, het OM en de provincie. Er wordt drie à vier keer per jaar vergaderd.

De taakverdeling tussen de beleidsgroep en de stuurgroep is als volgt: de stuurgroep stelt op advies van de beleidsgroep een aantal prestatie-indicatoren vast op basis waarvan de effectiviteit van het huiselijkgeweldbeleid kan worden gemeten (te denken valt hierbij aan het aantal meldingen, het aantal personen dat in behandeling is geweest bij de hulpverlening, het recidivecijfer, etcetera).

De beleidsgroep is verantwoordelijk voor het leveren van de benodigde sturingsinformatie: de aard en omvang van de problematiek en de beschikbare capaciteit bij hulpverlenende instellingen aan de stuurgroep. De beleidsgroep adviseert de stuurgroep. Daarnaast monitort de beleidsgroep of het gezamenlijke beleid van instellingen en gemeenten wordt uitgevoerd conform de opzet en creëert de beleidsgroep draagvlak en commitment bij alle betrokken partijen.

5.1. Taken van gemeenten

Gemeentelijk is de taakverdeling als volgt: de centrumgemeente heeft de regierol bij het provinciale huiselijkgeweldbeleid. Elke gemeente voert actief beleid op het thema huiselijk geweld en legt hierover jaarlijks verantwoording af. Het onderwerp huiselijk geweld keert periodiek terug op de politieke agenda en de beleidsgroep verzorgt hiervoor de voorbereiding. Lokale plannen worden vertaald in duidelijke samenwerkings- en subsidieafspraken en toetsbare doelstellingen met betrekking tot de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

De centrumgemeente en de afzonderlijke gemeenten zorgen voor de benodigde beschikbare personele capaciteit voor de coördinatie van zorg, instrumentontwikkeling, scholing, communicatie, voorlichting en deskundigheidsbevordering.

5.2. Taken van instellingen

Van de betrokken instellingen wordt verwacht dat zij zorgen voor de benodigde beschikbare personele capaciteit voor de coördinatie van zorg, instrumentontwikkeling, scholing, communicatie, voorlichting en deskundigheidsbevordering. Het OM en de reclassering hebben hierbij de regierol in de strafrechtketen.

5.3. Oprichting werkgroepen

De regiovisie is een document dat vier jaar lang richting geeft aan het huiselijk geweldbeleid. Om de doelstellingen uit de regiovisie te behalen, is de inzet van verschillende partijen nodig: zowel van gemeenten als netwerkpartners is inzet nodig. Concreet betekent dit dat elke organisatie zijn eigen werkprocessen op orde moet hebben, maar dat er daarnaast afstemming met elkaar nodig is. Daarvoor wordt een aantal werkgroepen in het leven geroepen. In deze werkgroepen vindt de feitelijke uitwerking van dit beleid plaats. Ze krijgen een permanente plek in de uitvoering en komen jaarlijks enkele keren bij elkaar.

Deze werkgroepen worden ingedeeld per thema van de elementen van de regionale aanpak en hebben als taak de elementen concreter uit te werken en de voortgang van het beleid te monitoren. Jaarlijks formuleren zij een aantal speerpunten in de aanpak van huiselijk geweld voor het daarop volgende jaar. Tezamen vormen deze speerpunten het uitvoeringsplan voor dat betreffende jaar. Dit plan wordt voorgelegd aan de beleidsgroep. De uitwerking wordt periodiek gemonitord. De werkgroepen maken met de beleidsgroep afspraken over hun takenpakket en de prioritering die zij aanbrengen in hun takenpakket.

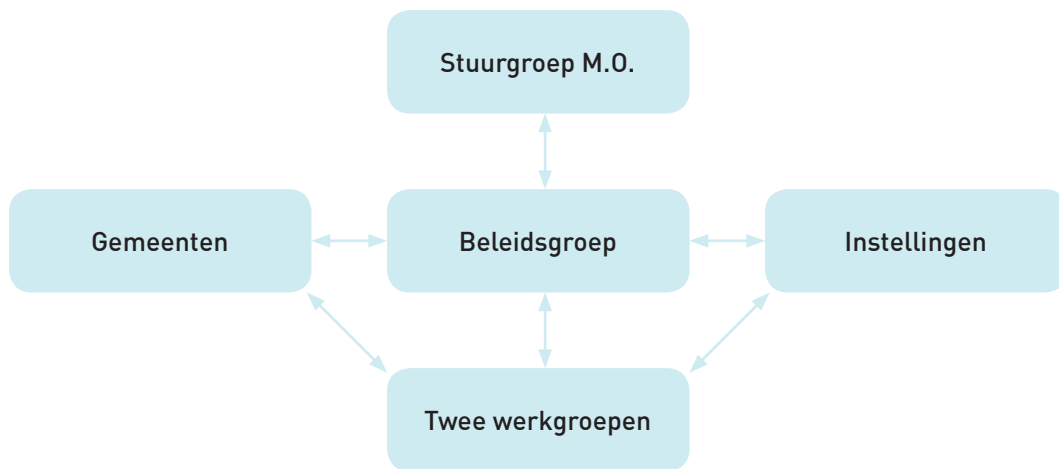
De indeling van de werkgroepen vindt plaats op basis van de verschillende elementen van de aanpak van huiselijk geweld, zoals beschreven in hoofdstuk 4. Een aantal onderwerpen kan worden geclusterd. Er worden twee werkgroepen geïnstalleerd:

Werkgroep 1: voorlichting, preventie en monitoring

Werkgroep 2: signaleren, analyseren, interveniëren, hulpverleners en nazorg

De eerste werkgroep is een werkgroep waarin voornamelijk de gemeenten zitting hebben: de genoemde thema's zijn onderwerpen waar met name de gemeenten een inbreng in kunnen en moeten hebben. In de tweede werkgroep hebben de hulpverleningsinstellingen zitting.

De organisatie is op de volgende pagina schematisch weergegeven.

5.4. Uitwerking taken werkgroepen

Hierboven staat globaal beschreven met welk doel de werkgroepen worden opgericht. Deze paragraaf bevat een nadere uitwerking van de werkzaamheden van de werkgroepen en de beoogde resultaten.

Werkgroep 1 – Voorlichting, preventie en monitoring

Voorlichting, preventie en monitoring zijn elementen van het werkproces die relatief dicht bij het takenpakket van gemeenten liggen. Het ligt dan ook voor de hand dat de gezamenlijke gemeenten in Flevoland deze onderdelen van het beleid nader uitwerken in een werkgroep. Dat betekent niet automatisch dat zij ook alle werkzaamheden zelf moeten uitvoeren.

Wie?

De gezamenlijke gemeenten in Flevoland, tezamen met de Blijfgroep. De gemeente Almere in haar verantwoordelijkheid als centrumgemeente voor de aanpak van huiselijk geweld is trekker van deze werkgroep.

Doelen

- Het ontwikkelen van een lokale voorlichtingscampagne over huiselijk geweld die het algemeen bewustzijn vergroot en bekendheid geeft aan de lokale faciliteiten zoals het steunpunt huiselijk geweld. Deze lokale campagne moet aansluiten op de landelijke campagne van de landelijke overheid.
- Hulpverlenende instanties leveren gemeenten een analyse aan met betrekking tot welke groepen een verhoogd risico lopen om in aanraking te komen met huiselijk geweld. Op basis van deze analyse brengen gemeenten aard en omvang van de risicogroepen in hun gemeente in kaart;
- Het (laten) ontwikkelen van een aanpak om groepen die een verhoogd risico lopen om slachtoffer te worden van huiselijk geweld weerbaarder te maken en de kans op slachtofferschap te verkleinen;
- Het monitoren van het resultaat van de voorlichtingscampagne;
- Het aanpassen van de Flevomonitor aan de werkprocessen en de te realiseren doelen.

Resultaat

- September 2011 is voor iedere gemeente een voorlichtingscampagne ontwikkeld. Deze campagne haakt in op de landelijke campagne. Iedere volwassen inwoner van Flevoland weet na de campagne wat huiselijk geweld is, en waar hij of zij terecht kan voor hulp.
- Iedere gemeente weet welke risicogroepen er in de gemeente aanwezig zijn en heeft een plan ontwikkeld hoe deze mensen bereikt kunnen worden.
- Aansluitend op de algemene lokale voorlichtingscampagne, vindt er specifiek voor deze doelgroepen voorlichting plaats over huiselijk geweld. Deze campagne voor risicogroepen sluit aan op de lokale campagne, maar is afgestemd op de specifieke doelgroep en de aard van het huiselijk geweld waar deze risicogroepen mogelijk mee te maken krijgen.
- De resultaten van de campagnes zijn in beeld.
- De Flevomonitor is in staat de belangrijkste resultaten van de vernieuwde aanpak van huiselijk geweld in kaart te brengen.

Tijdpad

De werkgroep is in september 2010 geïnstalleerd. Er vond een inventarisatie plaats van waaruit de landelijke overheids campagne zal bestaan, en een inventarisatie van de risicogroepen. In september 2010 zijn op basis van deze informatie de voorbereidingen getroffen voor een regionale voorlichtingscampagne. In 2011 wordt gewerkt aan lokale campagnes. In het najaar 2011 zijn de eerste lokale voorlichtingscampagnes afgerond. Begin 2012 vindt een effectmeting van de voorlichtingscampagnes plaats.

Werkgroep 2 – signaleren, analyseren, interveniëren, hulpverleners en nazorg

Het proces van signaleren, analyseren, interveniëren, hulpverleners en nazorg is een ketenaanpak waarin het systeemgericht werken als uitgangspunt geldt. De uitvoerende instellingen moeten hierbij nauw met elkaar samenwerken.

Wie?

De hulpverleningsinstellingen, alsmede de politie en het OM.

Doelen

- Het zo veel mogelijk gebruikmaken van bestaande instrumenten om huiselijk geweld te signaleren, en kennis over hoe om te gaan met deze instrumenten te verspreiden over de vindplaatsorganisaties (huisartsen, thuiszorg, etcetera).
- Het op de juiste wijze beoordelen en opvolgen van de signalen.
- Het op juiste en eenduidige wijze registreren van de signalen van huiselijk geweld.
- Het vastleggen van afspraken over hoe de interventie in het gezin plaatsvindt. Hierbij is in ieder geval aandacht voor: het maken van sluitende afspraken tussen politie en hulpverleners, afspraken over zorgcoördinatie, afspraken over periodieke casuïstiekbesprekingen en de inhoud van de hulpverlening. Tevens wordt geregeld hoe afstemming plaatsvindt met het Veiligheidshuis, de Oké-punten en het OGGZ-netwerk.
- Het maken van afspraken over het hanteren van een systeemgerichte aanpak, een inhoudelijk uitwerking van wat onder de systeemgerichte aanpak wordt verstaan en het inzetten van reeds bestaande methodieken hiervoor.
- Deze afspraken worden bij elke relevante organisatie geïmplementeerd.
- Het registreren van vraag en aanbod van hulp bij huiselijk geweld.

Doelen (vervolg)

- Het ontwikkelen van een protocol voor nazorg aan mensen die te maken hebben gehad met huiselijk geweld om herhaling te voorkomen.
- In alle casussen waarin zich huiselijk geweld heeft voorgedaan en hulpverlening is opgestart, vindt nazorg plaats. Deze nazorg is voor alle leden van het gezin, dus ook voor kinderen.
- De nazorg is gericht op het voorkómen van herhaling.
- Er vindt na de nazorg periodieke monitoring plaats.

Resultaat

- In het voorjaar van 2011 zijn er onder vindplaatsorganisaties instrumenten verspreid hoe zorgaanbieders huiselijk geweld kunnen signaleren, en aan wie ze de signalen moeten doorgeven. De kennis bij vindplaatsorganisaties hoe om te gaan met deze instrumenten is aanwezig.
- Medio 2011 ligt er een plan hoe signalen van huiselijk geweld beoordeeld worden.
- Najaar 2011 is vastgelegd in een protocol hoe er omgegaan wordt met signalen van huiselijk geweld, bij wie de signalen terecht moeten komen en hoe deze vervolgens worden geanalyseerd.
- Er is een registratiewijze ontwikkeld en geïmplementeerd die aansluit bij ESAR.
- Er is uitgewerkt wat in Flevoland verstaan wordt onder een systeemgerichte aanpak, welke methodieken hiervoor worden gebruikt en welke partij waarvoor verantwoordelijk is.
- Iedere organisatie registreert eenduidig het aantal cliënten, de zorgvraag en het geleverde zorgaanbod. Hiervoor worden indicatoren voor een basisregistratie vastgesteld door alle partijen.
- Iedere cliënt die met huiselijk geweld te maken heeft gehad ontvangt nazorg.
- Alle nazorgtrajecten worden gemonitord en de resultaten van deze trajecten worden periodiek geëvalueerd.
- Een uitvoeringsprotocol waarin is vastgelegd hoe de ketenaanpak huiselijk geweld plaatsvindt, en welke rol elke ketenpartner hierbij heeft. Dit uitvoeringsprotocol is ondertekend door alle ketenpartners en alle ketenpartners hebben de inhoud ervan verspreid onder de medewerkers.

Tijdpad

- De werkgroep is in juli 2010 geïnstalleerd.
- Eind 2010 zijn de signaleringsinstrumenten en de bijbehorende kennis verspreid onder alle relevante vindplaatsorganisaties.
- Voorjaar 2011 is uitgewerkt en vastgesteld wat in Flevoland wordt verstaan onder systeemgericht werken.
- April 2011 zijn de werkprocessen die horen bij de ketenaanpak van huiselijk geweld vastgelegd in een uitvoeringsprotocol dat is ondertekend door en geïmplementeerd bij de relevante organisaties.
- Vanaf medio 2011 registreert elke ketenpartner de signalen van huiselijk geweld eenduidig.

6. Financiering van het beleid

Financiering vanuit het Rijksbudget

Centrumgemeente Almere is systeemverantwoordelijk voor het zo evenwichtig mogelijk realiseren van een basisaanbod in de regio. Dit basisaanbod omvat primair de bereikbaarheid, openstelling en de noodzakelijke dienstverlening in geval van huiselijk geweld. Daarnaast worden deskundigheidsbevordering en voorlichting bekostigd.

Zoals uit het overzicht in bijlage 3 blijkt biedt het rijksbudget geen ruimte voor structurele extra uitgaven. Incidenteel is na aftrek van reeds aangegane verplichtingen een bedrag van € 359,148,= beschikbaar. Van dit bedrag willen wij als centrumgemeente € 300.000,= reserveren ten behoeve van het realiseren van een Oranjehuis in Flevoland. Voor de besteding van het restantbudget stellen wij de volgende verdeling voor:

Eenduidige registratie	€ 20.000
Publieksvoorlichting / voorlichting regionaal	€ 15.000
Reservering tbv uitvoering lokale deelplannen	€ 24.148

Gemeentelijke financiering

Preventieve maatregelen worden ondersteund vanuit de gemeentelijke begrotingen onderdelen Wmo, Jeugd en veiligheidsbeleid.

De gemeentelijke deelplannen kunnen leiden tot een lokale intensivering die nodig is om op één of meerdere onderdelen van het beleid de doelstellingen te bereiken. Gemeenten zijn primair verantwoordelijk voor de intensivering van preventie en vroege signalering. Secundair zullen zij binnen hun financiële mogelijkheden extra middelen toekennen aanvullend op de middelen die vanuit de centrumgemeente beschikbaar zijn gesteld.

6.1. Risicoparagraaf

Als gevolg van de door het Rijk te nemen maatregelen zullen de gemeenten de komende jaren te maken krijgen met forse bezuinigingen. Op dit moment is de hoogte van deze bezuinigingen nog niet bekend. Hoewel de ambities en doelen van deze regiovisie onverkort als uitgangspunt blijven dienen zal indien nodig nadere prioritering en temporisering plaatsvinden, zodat het beleid blijft passen binnen de financiële kaders van de gemeenten.

BIJLAGE 1

Tabel B1.1. Overzicht slachtoffers van huiselijk geweld 2008¹⁴

	ALM ¹⁵	LST	DRT	NOP	URK	ZWL	Buiten FL.	Totaal
Geslacht								
Man	19%	25%	34%	34%	35%	31%	23%	23%
	187	91	33	42	9	14	63	451
Vrouw	81%	75%	66%	66%	65%	69%	77%	77%
	803	279	63	82	17	31	206	1549
Leeftijd								
< 20	17%	15%	16%	10%	15%	16%	12%	15%
	167	55	15	12	4	7	33	299
20 t/m 29	24%	27%	14%	23%	19%	20%	32%	25%
	240	98	13	28	5	9	86	499
30 t/m 39	28%	26%	25%	24%	19%	18%	32%	28%
	278	95	24	30	5	8	85	554
40 t/m 49	20%	21%	28%	25%	23%	29%	18%	21%
	201	79	27	31	6	13	49	423
50 t/m 59	8%	8%	12%	12%	19%	11%	5%	8%
	78	28	11	15	5	5	13	161
> 60	3%	4%	6%	6%	4%	7%	1%	3%
	27	15	6	8	1	3	3	65
Etniciteit								
Nederlands	63%	73%	85%	85%	96%	78%	61%	67%
	603	262	78	100	25	32	157	1300
Surinaams	13%	8%	0%	0%	0%	2%	13%	10%
	122	28	0	0	0	1	33	191
Antiliaans	3%	4%	4%	3%	0%	0%	1%	3%
	30	13	4	3	0	0	3	54
Turks	2%	1%	1%	1%	0%	0%	3%	2%
	18	5	1	1	0	0	8	37
Marokkaans	5%	3%	2%	2%	0%	2%	7%	4%
	43	12	2	2	0	1	17	79
Overig Westers	4%	5%	7%	5%	4%	15%	4%	5%
	40	17	6	6	1	6	10	95
Overig niet-Westers	10%	6%	1%	5%	0%	2%	12%	9%
	99	23	1	6	0	1	31	172
Totaal	52%	19%	5%	7%	1%	2%	14%	100%
	994	371	97	125	26	45	269	2007

¹⁴ Bron: Flevomonitor 2008.

¹⁵ ALM = Almere, LST = Lelystad, DRT = Dronten, NOP = Noordoostpolder, URK = Urk en ZWL = Zeelwolde.

Tabel B1.2. Overzicht plegers van huiselijk geweld 2008¹⁶

	ALM	LST	DRT	NOP	URK	ZWL	Buiten Fl.	Totaal
Geslacht								
Man	85%	84%	81%	90%	90%	96%	91%	87%
	416	161	34	38	9	27	142	890
Vrouw	15%	16%	19%	10%	10%	4%	9%	13%
	7	30	8	4	1	1	14	135
Leeftijd								
< 20	9%	7%	10%	10%	10%	14%	5%	8%
	45	13	4	4	1	4	7	81
20 t/m 29	25%	28%	19%	17%	30%	29%	29%	26%
	123	54	8	7	3	8	45	269
30 t/m 39	28%	28%	24%	26%	30%	18%	27%	28%
	137	56	10	11	3	5	42	281
40 t/m 49	25%	27%	29%	26%	30%	32%	24%	26%
	123	51	12	11	3	9	38	266
50 t/m 59	9%	7%	12%	14%	0%	7%	10%	9%
	44	13	5	6	0	2	15	90
> 60	3%	2%	7%	7%	0%	0%	6%	3%
	14	4	3	3	0	0	9	35
Etniciteit								
Nederlands	53%	63%	73%	71%	100%	79%	58%	58%
	255	119	30	29	10	22	90	587
Surinaams	20%	11%	2%	2%	0%	4%	13%	15%
	97	21	1	1	0	1	20	151
Antiliaans	7%	7%	10%	12%	0%	7%	5%	7%
	33	13	4	5	0	2	7	73
Turks	2%	2%	2%	0%	0%	0%	5%	3%
	11	4	1	0	0	0	7	25
Marokkaans	4%	2%	10%	2%	0%	4%	4%	4%
	21	4	4	1	0	1	6	39
Overig Westers	4%	4%	2%	5%	0%	0%	4%	4%
	20	8	1	2	0	0	6	41
Overig niet-Westers	10%	11%	0%	7%	0%	7%	12%	10%
	49	21	0	3	0	2	19	102
Totaal	51%	20%	4%	4%	1%	3%	16%	100%
	489	191	42	42	10	28	156	1025

16 Bron: Flevomonitor 2008.

Tabel B1.3. Overzicht kinderen die slachtoffer zijn van huiselijk geweld eerste helft 2009¹⁷

Plaats	Aantallen kinderen bij GGD Flevoland JGZ 04-19 jaar, eerste helft van 2009
Almere	148
Dronten	7
Lelystad	32
Nooroostpolder	10
Urk	4
Zeewolde	6

Tabel B1.4. Cijfers Zorggroep Almere jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar¹⁸

Aard	Aantallen kinderen 1 april-1 juli 2009
Getuige huiselijk geweld	135
Slachtoffer huiselijk geweld	42
Vermoeden huiselijk geweld	35
Verblijf opvanghuis	28
Meisjesbesnijdenis	-
Zeewolde	6

Tabel B1.5. Cijfers Zorggroep Oude en Nieuwe Land jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar¹⁹

Plaats	Aantal meldingen	Betrokken kinderen 0-4 jaar
Noordoostpolder 2008	44 meldingen (6 gezinnen meer dan één keer gemeld)	43 (één zwangere vrouw)
Urk	13 meldingen	20

Tabel B1.6. Cijfers GGD-JGZ op het gebied van huiselijk geweld in 2009²⁰

Plaats	Aantal activiteiten/onderzoeken bij huiselijk geweld
Almere	386
Dronten	31
Lelystad	115
Nooroostpolder	40
Urk	7
Zeewolde	14

17 Bron: Regionaal Werkplan RAAK. Aanpak kindermishandeling Flevoland. Ieder kind veilig! 22 september 2009.

18 Bron: Regionaal Werkplan RAAK. Aanpak kindermishandeling Flevoland. Ieder kind veilig! 22 september 2009.

19 Bron: Regionaal Werkplan RAAK. Aanpak kindermishandeling Flevoland. Ieder kind veilig! 22 september 2009.

20 Bron: cijfers GGD Flevoland-JGZ.

Tabel B1.7. Cijfers Politie Flevoland²¹

Aard	2008	2009	Stijging/daling
Incidenten (alleen huiselijk geweld)	2253	2124	-129
Incidenten (met verdachten)	852	729	-123
Aangifte opgenomen	823	707	-116
Misdrijven (ambtshalve)	181	160	-21
Verdachte huiselijk geweld	909	798	-111
Verdachte huiselijk geweld	909	798	-111
Verdachte OM	448	449	1
Slachtoffer	527	408	-121
Slachtofferhulp verwijzing	518	373	-145
PV bevindingen huisverbod	0	14	14
PV bevindingen HOVJ huisverbod	0	1	1

21 Bron: Politie Flevoland, Stafdienst Politiële Beleidsondersteuning.

BIJLAGE 2

Aandachtsfunctionarissen

Het uitgangspunt is dat de aandachtsfunctionarissen de steunpilaren van het huiselijk geweld zijn in de regio Flevoland. Hieronder wordt beschreven hoe de functie van aandachtfunctionaris vorm kan krijgen.

Taken van aandachtsfunctionarissen:

- Meewerken aan optimaliseren van (hulpverlenings)aanbod.
 - Actief deelnemen aan inhoudelijke bespreking in overleg (casus en thema);
 - Bijdrage leveren aan actualiseren van zorgprogramma.
- Huiselijk geweld voldoende kwalitatief onder de aandacht brengen;
 - Interne vragen op het terrein van huiselijk geweld beantwoorden of doorverwijzen.
 - Waar nodig of gewenst, informatie rond huiselijk geweld agenderen bij interne overleggen;
 - Eerste aanspreekpunt huiselijk geweld in instelling.
- Zorgdragen voor vergroting deskundigheid.
 - Interne deskundigheid op terrein van huiselijk geweld bewaken;
 - Scholingsvraag inventariseren;
 - Deskundigheidsbevordering organiseren;
 - Andere partijen informeren over (hulpverlenings)aanbod van eigen instelling.
- Eerste aanspreekpunt zijn voor externe partijen.
 - Informatie en mutatie voor sociale kaart aanleveren;
 - Vragen van externe partijen beantwoorden of effectief doorverwijzen;
 - Eerste aanspreekpunt voor teamleider steunpunt huiselijk geweld: afspraken, vragen en knelpunten.
- Zorgdragen voor terugkoppeling van informatie van en naar instelling.
 - Interne communicatie verzorgen;
 - Relevante instellingsinformatie communiceren naar overleg of teamleider steunpunt huiselijk geweld;
 - Zorgdragen voor verspreiding van informatie uit het overleg van de aandachtsfunctionarissen (verslag of anders).

Profiel van de aandachtsfunctionaris:

- Uitvoerende of praktijkgerichte begeleidende functie;
- aan huiselijk geweld gerelateerde taken in pakket en/of grote affiniteit met het onderwerp;
- kennis van de sociale kaart;
- goed op de hoogte van het instellingsaanbod;
- in staat om inhoudelijke bijdrage te leveren en de samenwerking en afstemming te versterken;
- goed in vertalen van ideeën naar concrete aanbevelingen of aanbod.

Voorwaarden voor het vervullen van de taken:

- goede mogelijkheden voor terugkoppeling van en naar de instelling;
- draagvlak op managementniveau voor aandachtsfunctionaris;
- aanpak huiselijk geweld en samenwerking steunpunt huiselijk geweld;
- taken van de aandachtsfunctionaris zijn geformaliseerd in een duidelijke taakomschrijving;
- voldoende capaciteit benodigde uren zijn mede afhankelijk van instellingsfactoren (omvang, interne communicatiemogelijkheden, relatie met huiselijk geweld) en mate waarin de functionaris vanuit de eigen functie eenvoudig taken als aandachtsfunctionaris kan vervullen (deelname interne overleggen, structureel overleg met leidinggevende, toegang tot informatie, huidige takenpakket et cetera);
- structurele afstemming met deelnemer aan de beleidsgroep huiselijk geweld en kindermishandeling.

Werkgroep huiselijk geweld:

- Het overleg van de aandachtsfunctionarissen is op inhoud georiënteerd met als doelen:
 - het (hulpverlenings)aanbod optimaliseren;
 - zaken rond huiselijk geweld (inhoud, samenwerking, trends etcetera) signaleren.
- De werkwijze is gericht op:
 - een goede onderlinge afstemming;
 - uitwisseling van informatie over huiselijk geweld op instellingsniveau;
 - het leveren van input en/of advies over het bestaande hulpverleningsaanbod.
- De afstemming met de beleidsgroep(leden) wordt gerealiseerd door:
 - structurele interne communicatie tussen aandachtsfunctionaris en beleidsgroep;
 - verslagen en/of notulen van de werkgroep aandachtsfunctionarissen en via de coördinator steunpunt huiselijk geweld.
- De inhoudelijke functie wordt gerealiseerd door:
 - het bespreken van voorbeeldcasussen op basis waarvan werkwijze, aanbod, samenwerking of andere zaken kunnen worden besproken en verbeterd;
 - het agenderen van actuele thematische onderwerpen zoals ‘huiselijk geweld en ouderen’, ‘meiden’, maar ook ‘daderhulpverlening’, ‘eerwraak’, ‘kindermishandeling’, etcetera.
- De verslaglegging:
wordt gedaan door een notulist die, binnen twee weken na het overleg, een verslag verspreidt dat integraal kan worden doorgestuurd naar andere medewerkers in de organisatie. Het verslag bevat een nieuwsbriefachtig deel waar de inhoudelijke informatie (vanuit de organisatie en het steunpunt huiselijk geweld) en de besluiten zijn opgenomen, alsook een actielijst. In de notulen wordt geen uitgebreid verslag gedaan van het verloop van het overleg.
- De werkgroep aandachtsfunctionarissen:
komt minimaal drie en maximaal vijf keer per jaar bij elkaar en vergadert volgens een vaste agenda die voorafgaand aan het overleg wordt verspreid. Aan het begin van het jaar wordt een planning gemaakt voor de vergaderingen en voor de thema's die worden geagendeerd. Extra vergaderingen worden in overleg met de deelnemers gepland en vastgesteld.
- De teamleider van het steunpunt huiselijk geweld is voorzitter:
voert de regie, bereidt vergaderingen voor en is een belangrijke eerste leverancier van informatie. De voorzitter koppelt terug van en naar de beleidsgroep, maakt een goede planning, onderhoudt de contacten en verzorgt de verslaglegging.
- De aandachtsfunctionarissen:
vertegenwoordigen de eigen instelling en hebben een actieve rol in het leveren van informatie, het meedenken, het geven van input, het formuleren van vragen richting beleidsgroep en het uitwisselen van informatie met andere partijen.

BIJLAGE 3

Financieel overzicht

Decentralisatieuitkering VO en Wet tijdelijk huisverbod		2011
Budget	Conform circulaire	1.562.352
	bijdragen steunpunt gemeenten	24.027
	bijdrage Almere aan steunpunt	23.123
	Blijfgroep OB psychosociaal	46.569
	totaal	1.656.071
Uitgaven cf subsidiering		2011
Vrouwenopvang/Wet thv		
Organisatie		
	Blijfgroep steunpuntfunctie Almere/Lelystad	492.868
	Blijfgroep Aware	29.672
	Blijfgroep noodbed Amsterdam/Zwolle	99.283
	Blijfgroep begeleid wonen	327.691
	Blijfgroep bijdrage tel. meldpunt	75.726
	Blijfgroep coörd. casuïstiek overl.+procesmgmt	100.000
	Blijfgroep OB psychosociaal	46.569
	Blijfgroep Online hulpverlening	15.000
	Blijfgroep Ouderenmishandeling	17.547
	Blijfgroep Weerbaarheid	9.718
	MDF/AMW nazorgtrajecten Lelystad	12.411
	Zorggroep/AMW Almere nazorgtrajecten	18.317
	Blijfgroep 'En nu ik' nazorg kinderen	28.856
	Flevomonitor UvA	19.000
	ZONL Steunpuntfunctie	19.000
Wet tijdelijk huisverbod		
Organisatie		
	Blijfgroep hulptrajecten	PM
	Zorggroep O&NL NOP/Urk hulptrajecten	25.949
	Reklassering Nederland hulptrajecten	83.060
	Kohnraad online	50.000
	Apparaatskosten	130.000
	Subtotaal	1.600.667
	Totaal saldo	55.404
	Pilot begel. kinderen in de opvang incidenteel	-60.000
	Restant - incidenteel	-4.596

Restant 2009/2010 incidenteel		491.944
Verplichtingen	Onderzoek gebruik instrumenten HG, waaronder signalering	6.500
	Realisatie sluitende keten incl. zorgmeldingen politie +monitoring	6.250
	Meldcode vertalen in Zorgoog HG	5.000
	Systeemgericht werken	3.750
	Ontwikkelen integraal competentieprofiel aandachtsfunctionarissen	1.250
	Scholing signalering HG en ouderenmishandeling	23.500
	Scholing Raak/HG	50.000
	Miniconferentie HG april 2011-organisatie	11.050
	Miniconferentie uitvoering	10.000
	Tekort incidenteel 2011	4.596
	Onderzoek Oranjehuis	11.000
	Subtotaal verplichtingen	132.896
	Saldo incidenteel	359.148
	Bestedingsvoorstel:	
	Eenduidige registratie	20.000
	Voorlichting regionaal obv communicatieplan (in ontwikkeling)	12.411
	Reservering tbv incidentele bijdrage uitvoering lokale deelplannen	15.000
	Reservering investering Oranjehuis	24.148
		300.000

CONVENANT

AANPAK HUISELIJK GEWELD

FLEVOLAND

Inhoudsopgave:

Convenant

Bijlage 1:
Systeemgericht werken

Bijlage 2:
Werkwijze aanpak huiselijk geweld, kindermishandeling en ouderenmishandeling

Bijlage 3:
Gedragcode samenwerkingspartners

Bijlage 4:
Aandachtfunctionarissen huiselijk geweld

Bijlage 5:
Gegevensuitwisseling aanpak huiselijk geweld Flevoland

Bijlage 6:
Toetredingsovereenkomst

Samenwerkende partners

De onderstaande samenwerkingspartners (gemeenten, provincie en organisaties) leggen - vooruitlopend op de in werkingtreding van de Wet verplichte meldcode - door middel van dit convenant de volgende afspraken vast over de werkwijze en aanpak van huiselijk geweld in de provincie Flevoland, gebaseerd op de regiovisie Huiselijk geweld Flevoland van maart 2011.

Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld Flevoland

Antonius ziekenhuis

Bureau Jeugdzorg / Advies en Meldpunt Kindermishandeling

Carrefour

CMO Flevoland

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Almere (centrumgemeente)

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dronten

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Lelystad

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordoostpolder

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Zeewolde

Coloriet

De Schoor

Stichting Flevoziekenhuis

FOGO

GGD Flevoland

GGZ Centraal

Icare

Stichting IJsselmeerziekenhuizen

Ipsy

Iriszorg

Kwintes

Leger des Heils

MDF Lelystad

MEE IJsseloevers

Nieuw Veldzicht Rentray

Openbaar Ministerie Lelystad – verandert medio 2012

Politie Flevoland – verandert medio 2012

Provincie Flevoland

Raad voor de Kinderbescherming

Reclassering Nederland

Seniorenraad Almere

Slachtofferhulp Nederland regio Flevoland???

Tactus

Triade Boschhuis

Vitree

Vrouwenopvang Flevoland, Blijf groep

De Waag

Woonzorgcentra Flevoland

Zorggroep Almere

Zorggroep Oude en Nieuwe Land

1. Algemeen

Huiselijk geweld is geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen geestelijk en lichamelijk geweld. De huiselijke kring bestaat uit (ex-)partners, gezinsleden, huisgenoten, familieleden of huisvrienden. Huisvrienden zijn personen die een vriendschappelijke band onderhouden met het slachtoffer en personen uit de onmiddellijke omgeving (zoals een buurman of vriend), die het slachtoffer in de huiselijke sfeer ontmoeten.

Veel vormen van geweld vallen onder de term huiselijk geweld, zoals partnergeweld, kindermishandeling, ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Dit maakt huiselijk geweld tot een breed begrip dat meerdere beleidsterreinen bestrijkt.

Huiselijk geweld is een wijdverbreid en diepgeworteld fenomeen, waarvan de kwalijke gevolgen zich op tal van terreinen manifesteren. Huiselijk geweld betekent een directe en frontale aanval op de persoonlijke integriteit en op het basisgevoel van veiligheid van slachtoffers. Huiselijk geweld is echter niet uitsluitend het probleem van de slachtoffers; de gevolgen reiken veel verder. Huiselijk geweld tast de wortels van de samenleving aan. Een samenleving die huiselijk geweld toestaat, is een samenleving die haar burgers niet die veilige basis kan bieden waar ze recht op hebben. De bestrijding van huiselijk geweld is dan ook een belangrijke taak van de overheid, maar dit is geen exclusieve taak van de overheid. Een effectieve aanpak van huiselijk geweld is per definitie een ketenaanpak, waarbij overheden, zorg- en hulpverleningsinstellingen, politie, justitie en burgers elk hun eigen verantwoordelijkheid nemen.

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld veronderstelt dat de veiligheidsketen en de zorgketen naadloos op elkaar aansluiten. Het een kan niet zonder het ander. Om de veiligheid van het slachtoffer zo veel mogelijk te garanderen, is een systeemgerichte aanpak nodig. Omgekeerd zal een zorgaanbod vanuit een onveilige situatie weinig kans van slagen hebben.

Onder de regie van de centrumgemeente Almere werken hulpverlenende organisaties, de regiogemeenten, de politie, het Openbaar Ministerie en de Raad voor de Kinderbescherming daarom aan de realisering van deze sluitende en samenhangende aanpak in de provincie Flevoland.

2. Begrippen

Begrippenlijst behorende bij afspraken in het kader van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Begrip	Omschrijving
Aandachtsfunctionaris	De aandachtsfunctionaris heeft kennis en inzicht rond het signaleren van kindermishandeling, het handelen, werken met de meldcode en de vormgeving van de functie aandachtsfunctionaris kindermishandeling. Daarnaast heeft hij / zij kennis over vaardigheden en houding rond het voeren van gesprekken met ouders en collega's, informeren & profileren, motiveren, organiseren & implementeren, ondersteunen & adviseren en evalueren. De aandachtsfunctionaris is de aanspreekpersoon voor

	de centrum gemeente en andere partners. (bron: Jwww.JSO.nl)
AMK	AMK's Advies- en meldpunten kindermishandeling. Deze geven advies over en onderzoeken vermoedens van (seksuele) kindermishandeling en kunnen hulpverlening in gang zetten. De AMK's zijn geïntegreerd in de bureaus jeugdzorg.
Bemoeizorg	<p>Bemoeizorg is een relatief nieuwe naam voor een vorm van sociaal-psychiatrische hulpverlening. Deze vorm van hulpverlening richt zich voornamelijk op de zogenaamde zorgwekkende zorgmijders. Mensen die in behoeftige of anderszins verkommerde omstandigheden leven maar de stap naar de reguliere hulpverlening nog niet kunnen, of niet meer willen maken. Bemoeizorg is een onderdeel van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ). De uitvoering ligt doorgaans bij een gemeentelijke gezondheidsdienst en of een geestelijke gezondheidszorg instelling. Tussen die instellingen bestaat idealiter een nauwe samenwerking. Daarnaast participeren andere instituties zoals politie, gemeentelijke sociale dienst, leger des heils en sociale verhuurders in overlegstructuren; samen vormen zij een zogenaamd <i>lokaal zorgnetwerk</i>.</p> <p>Bij de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is bemoeizorg (samengevat) gedefinieerd als:</p> <p>Bemoeizorg gaat over outreachend werken, contact leggen, motiveren en toeleiden naar reguliere zorg. Bemoeizorg betreft een extra inspanning, boven op de reguliere toeleiding, om een jongere en/of ouders op het spoor te zetten naar vrij toegankelijke zorg, opvoedingsondersteuning of jeugdzorg. Het gaat veelal om ongevraagde zorg voor moeilijk toegankelijke, kwetsbare mensen, risicogezinnen, gezinnen met meerdere problemen en zorgmijdend gedrag.</p>
BJZ	Bureau Jeugdzorg
BW	Begeleid wonen (in kader van SHG)
Casemanagement	Het inrichten en sturen van een zorgtraject waarin de complexe zorgvraag van de cliënt integraal wordt opgenomen. Regie houden op het hulpverleningsproces en de nazorg.
Casusoverleg huiselijk geweld	Het overleg huiselijk geweld, waarin deelnemende organisaties gegevens uitwisselen over de betrokkene en afspraken maken over de te volgen aanpak. Dit overleg heeft betrekking op volwassenen
CAT	Centraal aanmeld team Bureau Jeugdzorg Flevoland
CJG	Centrum voor jeugd en gezin. Centra voor Jeugd en Gezin zijn voor ouders, kinderen én jongeren (- 9 maanden tot 23 jaar) een

	herkenbaar en laagdrempelig centraal punt voor opgroei- en opvoedvragen, adequate en passende hulp, en coördinatie van die hulp. Een dergelijk centrum is er voor àlle ouders, kinderen en jongeren, niet alleen voor probleemgezinnen. Het centrum is ook een centraal punt voor professionals bij vroegtijdige signalering. Het centrum brengt diverse instanties en functies samen die nu nog teveel langs elkaar heen werken. Het is dus nadrukkelijk niet de bedoeling een extra (bureaucratische) laag aan te brengen. De toegevoegde waarde staat voorop
Cliëntsysteem	Het cliëntsysteem is de primaire groep met wie de cliënt een sociaal systeem vormt. Hierbij valt te denken aan de echtgenote, de partner en/of kinderen met wie de cliënt een huishouden vormt of heeft gevormd ten tijde van het huiselijk geweld.
Dader	Zie bij "pleger"
Eergerelateerd geweld	Eergerelateerd geweld omvat elke vorm van geestelijk of lichamelijk geweld in reactie op een (dreiging van) in de betreffende huiselijke kring vermeende schending van de eer van een man of een vrouw en daarmee van zijn of haar familie waarvan de buitenwereld op de hoogte is of dreigt te raken.
EKD	Elektronisch kinddossier
ESAR	Elektronisch Signaleringsysteem Alle Risicojeugd
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg: zorg aan kinderen/ volwassenen met psychiatrische stoornis.
Huiselijk geweld	<p>Huiselijk geweld is geweld dat gepleegd wordt door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer.</p> <p>Met geweld wordt daarbij bedoeld iedere vorm van aantasting van de persoonlijke integriteit. Geweld kan lichamelijk geweld zijn, seksueel geweld alsmede geestelijk geweld. Het getuige zijn (geweest) van bovengenoemde vormen van geweld, is voor kinderen ook een vorm van geweld.</p> <p>Het woord huiselijk doelt op personen die een vriendschappelijke band met het slachtoffer onderhouden (huisvrienden of iemand uit de onmiddellijke omgeving van het slachtoffer) en het slachtoffer in de huiselijke kring ontmoeten. De definitie beperkt zich dus niet tot vrouwenmishandeling maar ook kindermishandeling, huwelijksdwang, ouderenmishandeling en geweld tegen mannen vallen binnen de kring van huiselijk geweld als deze tenminste in de huiselijke sfeer gepleegd worden. (bron: Movisie en SHG/Blijfgroep Almere)</p> <p>Er is vaak sprake van een afhankelijkheidsrelatie tussen pleger en slachtoffer.</p>

	<p>Een ander kenmerk van huiselijk geweld is de omstandigheid dat pleger en slachtoffer (waaronder ook minderjarige slachtoffers) desondanks - en soms noodgedwongen – blijvend deel uitmaken van elkaars leef- en woonomgeving. Hiermee hangt samen dat huiselijk geweld vaak een stelselmatig karakter heeft en er een hoog recidiverisico is.</p> <p>Geweld in het gezin gaat vaak met andere problematiek gepaard, zoals spanningen tussen echtgenoten, werkloosheid of verslaving.</p> <p>Onder een systeem van huiselijk geweld wordt verstaan het geheel van slachtoffer(s), pleger(s) en getuigen bij een casus van huiselijk geweld.</p>
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
Geïndiceerde jeugdzorg	Jeugdzorg waar een indicatie voor vereist is.
Gezinsvoogdij	Vorm van voogdij waarbij de ouders de formele zeggenschap over de kinderen nog hebben
IPT	Intensief Pedagogische Thuishulp: vorm van geïndiceerde jeugdzorg waar vele varianten van zorg onder kunnen vallen
Kindermishandeling	<p>Elke vorm van voor de minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek en/of psychisch letsel. Kinderen die getuige zijn van huiselijk geweld - en niet direct het slachtoffer - worden toch aangemerkt als slachtoffers, omdat alleen al het als kind getuige zijn van vormen van geweld in huis kan leiden tot traumatische gevolgen.</p> <p>De definitie van kindermishandeling bevat de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het slachtoffer is minderjarige (onder 18 jaar) - de dader is in een opvoedingsrelatie met de minderjarige - mishandelen slaat op het uitvoeren of ermee bedreigen - mishandelen is een doen of een nalaten - mishandelen kan ook fysiek, psychisch of seksueel zijn - het letsel kan dreigend of feitelijk zijn - of het letsel is fysiek of psychisch. <p>(bron: wet op de Jeugdzorg)</p>
LVG	Licht verstandelijk gehandicapten
MEE	Ondersteuning voor gezinnen/kinderen met een beperking. Mee vervult de rol van consulentschap. Vragen van ouders/kinderen wordt opgepakt. Kortdurend.

<p>Ouderenmishandeling</p>	<p>Onder mishandeling van een ouder persoon (iemand vanaf 65 jaar) verstaan we al het handelen of nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt dan wel vermoedelijk zal lijden en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.</p> <p>We onderscheiden 6 vormen van ouderenmishandeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lichamelijke mishandeling - Psychische mishandeling - Verwaarlozing - Financiële uitbuiting - Seksueel misbruik - Schending van rechten <p>(bron: Comijs e.a., 1996 en Movisie)</p> <p><u>Ontspoorde mantelzorg</u> Er is sprake van ontspoorde mantelzorg als de mishandeling het gevolg is van overbelasting van de mantelzorger, er is dus geen sprake van opzet. De mantelbezorgers beseffen niet dat ze te ver gaan. Hun acties komen voort uit onmacht en zijn eigenlijk een noodkreet. Ook verwaarlozing is een vorm van mishandeling.</p> <p><u>Opzettelijke mishandeling</u> Hierbij weten de plegers heel goed wat ze doen, de mishandeling is moedwillig. Ze handelen bijvoorbeeld uit financieel gewin, desinteresse, onmacht, psychische beperkingen, uiting van macht of wraak. Soms komt ouderenmishandeling voor in een lange traditie van familiegeweld en –conflicten</p>
<p>Pleger</p>	<p>Over het algemeen spreekt men van plegers van huiselijk geweld in plaats van daders, omdat vaak strafrechtelijk gezien er geen dader is omdat zijn schuld niet door een strafrechter is vastgesteld. Dit neemt niet weg dat er vele door justitie veroordeelde daders zijn. Ook zijn er plegers die door justitie vervolgd worden en wellicht veroordeeld zullen worden.</p>
<p>RAAK</p>	<p>Reflectie en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling. Tevens benaming voor Regionale Aanpak Kindermishandeling.</p>
<p>SHG</p>	<p>Steunpunt Huiselijk Geweld</p>
<p>Signaleren</p>	<p>Medewerkers van professionele organisaties kennen en herkennen de signalen van huiselijk geweld en weten hoe ze hiermee om moeten gaan.</p>
<p>Strafrechtelijke aanpak</p>	<p>Het in gang zetten van een strafrechtelijk proces door middel van aangifte of door ambtshalve vervolging. Een strafrechtelijk traject kan parallel lopen met reeds geboden of te bieden zorg. Het</p>

	<p>strafrechtelijk traject heeft als doel een verdachte van (in dit geval) huiselijk geweld gerelateerde strafbare feiten door het openbaar ministerie te laten vervolgen.</p>
Voogdij	<p>Vorm van voogdij waarbij de formele zeggenschap over de kinderen bij de voogd ligt</p>
Zorgcoördinatie	<p>In opdracht van de gemeente voert de JGZ op grond van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid en het Besluit Jeugdgezondheidszorg het Basistakenpakket uit. Op grond van het Basistakenpakket is de JGZ verantwoordelijk voor zorgcoördinatie. Dit houdt onder meer in: weten welke risico's er spelen bij welke kinderen, op de hoogte zijn welke hulp er door andere instanties ingezet kan worden en zorgen voor afstemming en vastlegging informatie in het kinddossier van de GGD.</p>
Zorgcoördinatie plus	<p>Zorgcoördinatie plus is er voor kinderen/gezinnen met complexere problematiek die meer zorg en afstemming vragen dan vanuit het basistakenpakket. Zorgcoördinatie <i>plus</i> start als de problematiek zodanig is en de casus nog niet of nog niet goed opgepakt is en meerdere professionals betrokken zijn of moeten worden.</p> <p>Coördinatie van zorg is de functie, die de afstemming van hulp en zorg regelt, die vanuit de verschillende voorzieningen aan het kind en diens gezin geboden wordt, zodat een op het kind en gezin toegesneden, samenhangend pakket van verschillende soorten hulp, zorg en diensten ontstaat, waardoor gezinnen zo veel mogelijk zelfstandig en vanuit hun autonomie de verantwoordelijkheid voor de opvoeding dragen en de veiligheid van het kind is gewaarborgd. De coördinatie betreft zowel de zorg in en aan het gezin als de afstemming (procescoördinatie) tussen de verschillende zorgaanbieders. De zorgcoördinator bewaakt dat er één plan komt en wordt uitgevoerd, coördineert op hoofdlijnen en op inhoudelijke voortgang casuïstiek. Afstemming vindt zo nodig met behulp van een bijeenkomst (ronde tafel gesprek) plaats. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor klantgerichte dossiervorming.</p> <p>De casus wordt geëvalueerd. Afhankelijk van het resultaten wordt zorgcoördinatie <i>plus</i> beëindigd en wordt afgeschaald naar de reguliere zorgcoördinatie. Of er wordt opgeschaald naar procescoördinatie.</p> <p>De werkwijze kenmerkt zich door zorg- en proces coördinatie en opschaling corresponderend met toenemende complexiteit en de ernst van de problematiek . Op basis van verplichte samenwerking tussen zorgaanbieders afgedekt door een bestuurlijke verantwoordelijkheid op gemeentelijke en provinciaal niveau in de vorm van doorzettingsmacht</p> <p>In veel gevallen zal bovenbedoelde zorgcoördinatie volgen op een verwijzing vanuit de reguliere JGZ. Het evalueren van een verwijzing</p>

	<p>kan ook als een vorm van zorgcoördinatie worden gezien. Voor kinderen met een opeenstapeling van ernstige problemen/meervoudige opgroei- en opvoedproblemen (ongeveer 5%) is het uitgangspunt dat het Bureau Jeugdzorg (BJZ) de zorgcoördinatie uitvoert.</p> <p>Wanneer een kind op een wachtlijst staat levert JGZ geen plaatsvervangende zorg maar houdt wel de zorgcoördinatie plus telefonisch contact met het gezin en informeert regelmatig hoe ver het kind op de wachtlijst is opgeschoven.</p> <p>Deze vorm van tijdig signaleren of het kind hierdoor niet in een crisissituatie belandt, is nog niet actief in Lelystad.!!</p>
Zorgdossier	<p>In het administratiesysteem van de school is informatie opgenomen die relevant is voor het volgen van het onderwijs. Deze informatie kan in voorkomende gevallen gaan over kindgebonden factoren, gezins gebonden factoren, oudergebonden factoren en vrijetijd gebonden factoren</p> <p>Literatuur zegt: Een zorgdossier van de school bevat alle documenten die nodig zijn om de juiste zorg en onderwijs te kunnen bieden.</p>
Zorgmeldingen	<p>De politie maakt van de bezoeken aan gezinnen, indien er sprake is van een zorgelijke situatie, een zorgmelding. Meldingen worden door de politie naar BJZ gestuurd, die de eerste screening doet richting afdeling toegang van BJZ , AMK of JGZ. Alle meldingen worden doorgestuurd naar de JGZ, ter dossiervoering.</p>
ZorgOog	<p>ZorgOog is een – digitaal beschikbaar - stappenplan dat aangeeft hoe te handelen bij zorgelijke (opvoed- en opgroei) situaties, vanaf het moment van signaleren tot en met de nazorg. In ZorgOog is de verplichte meldcode huiselijk geweld geïntegreerd in de afspraken die in Flevoland gemaakt zijn tussen gemeenten en organisaties over het Centrum voor Jeugd en Gezin, de verwijfsindex en de aanpak huiselijk geweld, incl. kindermishandeling en ouderenmishandeling.</p>

3. Doelstelling convenant

Het convenant heeft als doel een gemeenschappelijke aanpak van huiselijk geweld te realiseren en te verankeren, waardoor een sluitende ketenaanpak gecreëerd wordt rond (potentiële) plegers, slachtoffers en getuigen van huiselijk geweld.

Daarom spannen de convenantpartners zich in, zodat

- huiselijk geweld wordt onderkend,
- huiselijk geweld wordt voorkomen of, indien dit niet mogelijk is,
- huiselijk geweld wordt gestopt,
- de schadelijke gevolgen van het geweld tot een minimum beperkt blijven
- de schade als gevolg van het geweld wordt hersteld en
- herhaling van het huiselijk geweld wordt voorkomen.

4. Uitgangspunten

De ondertekenaars van dit convenant onderschrijven de volgende uitgangspunten in het bestrijden van huiselijk geweld in Flevoland.

- De casussen van huiselijk geweld worden in samenwerking met de betrokken partners aangepakt.
- Het vertrekpunt van deze aanpak zijn de problemen van de cliënten (plegers, slachtoffers en getuigen van huiselijk geweld) die gezamenlijk het systeem van huiselijk geweld vormen.
- Bij de aanpak van voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld wordt het principe van systeemgericht werken als uitgangspunt van het handelen gehanteerd (zie bijlage 1).
- Als er sprake is van een (vermoeden van) kindermishandeling wordt dit gemeld bij Bureau Jeugdzorg (BJZ) /Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).
- Als een gezin met kinderen bij het Steunpunt Huiselijk geweld (SHG) wordt aangemeld, wordt hierover altijd contact opgenomen met BJZ;
- Zorgmeldingen van de politie worden altijd doorgegeven aan BJZ. Als er kinderen van 0 tot 19 jaar betrokken zijn bij huiselijk geweld, wordt altijd de jeugdgezondheidszorg geïnformeerd. (zie werkwijze en schema's in bijlage 2).
- De werkwijze voor ouderenmishandeling voor met name intramurale instellingen wordt in 2011 nog nader ontwikkeld en kan mogelijk afwijken van de in dit convenant omschreven werkwijze. Hiervoor zal te zijner tijd een addendum aan dit convenant worden toegevoegd.
- Partners werken actief samen om
 - de activiteiten in verband met de aanpak huiselijk geweld op elkaar af te stemmen,
 - een effectieve aanpak verder te ontwikkelen vanuit de eigen expertise als onderdeel van de keten en
 - te komen tot een eenduidig beleid in de aanpak van huiselijk geweld op provinciaal niveau.
- Het management van de deelnemende zorgverlenende organisaties maakt de gedragscode (zie bijlage 3) bekend binnen de eigen organisatie en draagt er zorg voor dat er actief uitvoering wordt gegeven aan de inhoud van deze gedragscode.
- Elke deelnemende organisatie stelt de medewerkers in staat om volgens deze gedragscode te werken en investeert daartoe in doorlopende scholing van hun medewerkers op dit gebied.
- Elke deelnemende organisatie benoemt een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en draagt zorg voor borging van de uitvoering van de taken zoals genoemd in bijlage 4 .
- De werkwijze voor de strafrechtelijke aanpak huiselijk geweld arrondissement Flevoland is beschreven in het Samenwerkingsprotocol Huiselijk Geweld Flevoland, vastgesteld op 21 december 2009 in het strafrechtelijk convenant huiselijk geweld van Politie Flevoland, Openbaar Ministerie Flevoland, De Waag en Reclasserings Instellingen Flevoland (3RO).
- De werkwijze en afstemming tussen GGZ (jeugd) en Jeugdzorg Flevoland op het gebied van aanpak kindermishandeling is beschreven in het convenant Flevolandse aanpak kindermishandeling voor Flevolandse GGZ-instellingen, Bureau Jeugdzorg/Advies en meldpunt Kindermishandeling, en de Raad voor de Kinderbescherming Flevoland, vastgesteld in maart 2011.
- De ondertekenaars van dit convenant zetten zich in voor het realiseren van deze uitgangspunten.

5. Privacy

Als het voor een gezamenlijke aanpak nodig is om informatie over cliënten (slachtoffer(s), pleger(s) of getuigen) en/of hun wettelijke vertegenwoordiger uit te wisselen met andere bij het systeem betrokken partners, dan gebeurt dat alleen met medeweten van deze cliënten en/of hun wettelijke vertegenwoordiger en conform de geldende wet- en regelgeving omtrent privacy en privacyreglementen van de samenwerkingspartners.

Indien geen toestemming kan worden gevraagd of kan worden verkregen, kan informatie toch worden uitgewisseld, mits de privacyreglementen van de organisatie dit toestaan, als

- de veiligheid van de cliënt, van leden van het cliëntsysteem of van de beroepskracht wordt bedreigd;
- er goede gronden zijn om aan te nemen dat de cliënt de contacten met de partner zal verbreken als hem om toestemming wordt gevraagd voor informatie-uitwisseling
- de informatie-uitwisseling nodig is om de cliënt of zijn systeem te beschermen.

Gegevens die in het kader van dit convenant worden verkregen, worden niet zonder schriftelijke toestemming van de verstrekker overgedragen of ter beschikking gesteld aan niet convenantpartners en zijn niet raadpleegbaar voor niet convenantpartners. Dit geldt niet voor informatie overdracht waartoe in wetten verplichtingen zijn opgenomen.

Bijlage 5 bevat een nadere uitwerking van de afspraken met betrekking tot gegevensuitwisseling op basis van de wet- en regelgeving in het kader van privacy.

6. Geschillen

Alle geschillen die tussen de ondertekenaars optreden ten aanzien van het samenwerkingsproces en de uitvoering van dit convenant, zullen zoveel mogelijk in onderling overleg worden opgelost; zo nodig adviseert de provinciale beleidsgroep huiselijk geweld en kindermishandeling (onder voorzitterschap van de centrumgemeente Almere).

Als dit niet tot een voor alle partijen bevredigende oplossing leidt, zal de centrumgemeente Almere, als regisseur van de ketenaanpak huiselijk geweld, het geschil aankaarten bij de verantwoordelijke bestuurlijke geledingen van de betrokken organisaties.

7. Evaluatie

De uitvoering van dit convenant wordt gemonitord en geëvalueerd door de betrokken gemeenten en organisaties.

Jaarlijks wordt door iedere gemeente door middel van een korte evaluatie stilgestaan bij het nakomen van de afspraken en uitgangspunten van dit convenant.

De aanpak kindermishandeling en de resultaten daarvan vormen een jaarlijks terugkerend onderwerp op de agenda van het Centrum voor Jeugd en Gezin,

Op initiatief en onder coördinatie van de centrumgemeente Almere worden de evaluaties van de betrokken gemeenten jaarlijks in het provinciale beleidsgroep huiselijk geweld en kinderopvang geagendeerd en besproken.

Indien de evaluaties daartoe aanleiding geven, vindt – op initiatief en onder coördinatie van de centrumgemeente – tussentijdse bijstelling van het convenant plaats.

Voorafgaand aan de verlenging van het convenant vindt een brede evaluatie plaats, die gericht is op de volgende onderdelen:

- Het effect van dit convenant (door middel van analyses vanuit ketenafspraken volwassenen en kinderen).
- Naleven van de uitgangspunten.
- Uitvoeren van de werkwijze (bijlagen 1 en 2).
- Naleven van de gedragscode (bijlage 3).
- Functioneren van het systeem van aandachtsfunctionarissen (bijlage 4).
- Het gebruik van de verplichte meldcode huiselijk geweld. Deze is in Flevoland opgenomen in het stappenplan ZorgOog.

Deze brede evaluatie wordt uitgevoerd op initiatief en onder coördinatie van de centrumgemeente Almere, in samenwerking met de betrokken convenantpartners.

8. Duur van de overeenkomst en wijze van voortzetting

Dit convenant treedt in werking op 1 juli 2011 en loopt tot 1 juli 2015.

Uiterlijk drie maanden voor het aflopen van dit convenant wordt aan de hand van de brede evaluatie besloten over de voortzetting. Op basis van de evaluatie worden de afspraken aangepast en aangescherpt en wordt een nieuw convenant afgesloten voor de jaren na 2015. Bij uitblijven van de evaluatie wordt de looptijd van dit convenant stilzwijgend met een jaar verlengd.

9. Uitbreiding van partners en opzeggen convenant

Tussentijds kunnen nieuwe partijen toetreden tot dit convenant. De beleidsgroep huiselijk geweld adviseert de centrumgemeente over de (schriftelijke) verzoeken tot toetreding. Toetreding tot het convenant geschiedt door een schriftelijke toetredingsverklaring (zie bijlage 6).

Elke partij kan dit samenwerkingsconvenant tussentijds opzeggen. De opzegging gebeurt schriftelijk, met opgaaf van redenen, bij het gemeentebestuur van de centrumgemeente Almere.

Deelname aan het convenant eindigt bij faillissement, liquidatie of surséance van betaling.

Het gemeentebestuur van de centrumgemeente informeert de stuurgroep huiselijk geweld, verslavingszorg, vrouwenopvang en OGGZ over de opzegging en de redenen hiervoor.

Voor akkoord namens de partijen opgemaakt te Almere, 30 juni 2011

BIJLAGEN

Bijlage 1

Systeemgericht werken

De instellingen die in Flevoland samenwerken aan het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling hanteren het principe van systeemgericht werken als uitgangspunt van hun handelen.

Onder systeemgericht werken verstaan we dat we de problematiek/hulpvraag van de centrale cliënt niet geïsoleerd beschouwen maar in samenhang met zijn of haar functioneren in zijn/haar sociale omgeving. De dynamiek van zijn sociale omgeving (waaronder we in eerste instantie zijn huishouding/gezinssituatie verstaan, maar die we ook breder kunnen opvatten zoals bijvoorbeeld vrienden, familie en werk) staat centraal in de probleemanalyse en de oplossing die in de vorm van het hulpverleningstraject wordt samengesteld.

Systeemgericht werken veronderstelt dat er nauw wordt samengewerkt met de cliënt. De cliënt staat centraal. De cliënt wordt actief betrokken bij de probleemanalyse en het formuleren en in gang zetten van oplossingen. Een analyse van de draaglast en de draagkracht maakt hier onderdeel van uit. Een belangrijke voorwaarde voor het slagen van de hulpverlening is dat de cliënt gemotiveerd moet zijn om hulp te aanvaarden. Aan die motivatie moet continu gewerkt worden.

Systeemgericht werken veronderstelt dat er wordt samengewerkt tussen de instellingen. Dat betekent dat instellingen dezelfde taal moeten spreken en dat voor zover het wettelijk kader dit toelaat, informatie over de cliënt moet (kunnen) worden gedeeld. Het delen van informatie heeft tot doel gezamenlijk te komen tot één hulpverleningsplan dat is toegesneden op de cliënt en zijn/haar specifieke (gezins)situatie. Het betekent ook dat de instellingen bereid zijn loyaal samen te werken aan de uitvoering van het gezamenlijke plan en een centrale regie op de uitvoering accepteren

Bijlage 2

Werkwijze aanpak huiselijk geweld

Algemeen

De werkwijze bij de aanpak van huiselijk geweld richt zich op het signaleren, analyseren, beoordelen en opvolgen van signalen, interveniëren, toeleiden naar of zelf hulpverleners, nazorg en voorkomen van herhaling.

De focus van deze werkwijze is met name gericht op preventie, hulpverlening, afstemming tussen hulpverleners en systeemgericht werken. Daarbij kunnen ook vormen van drang en dwang belangrijk zijn voor het terugdringen van recidive en geweld.

ZorgOog

Gehandeld wordt volgens de Wet verplichte meldcode huiselijk geweld. In Flevoland is deze meldcode opgenomen in ZorgOog, een digitaal beschikbaar stappenplan met ondersteunende informatie per stap voor professionals die werken met

- Gezinnen en kinderen van 0 – 23 jaar
- Volwassenen
- Ouderen vanaf 65 jaar.

In ZorgOog zijn de volgende stappen uitgewerkt met achtergrondinformatie en te ondernemen acties:

- Signaleren
- Collegiale consultatie
- Gespreksvoering
- Veiligheid inschatten, ernst afwegen en zorg bepalen
- Hulp in gang zetten of toeleiden naar hulp
- Evaluatie
- Nazorg

ZorgOog kan worden geraadpleegd via <http://zorgoog.vcig.nl> of de knop “professionals” in het digitale handboek vCJG in iedere gemeente.

Werkwijze zorgsignalen kindermishandeling

Invoegen: tekst +schema's

Werkwijze aanpak huiselijk geweld en ouderenmishandeling

Invoegen: tekst + schema's

Casemanagement

Indien nodig wordt casemanagement georganiseerd voor het systeem van huiselijk geweld. De casemanager is verantwoordelijk voor het opstellen van een aanpak voor het systeem van huiselijk geweld in samenwerking met de betrokken hulpverleners.

Deze aanpak wordt in samenspraak met de betrokken slachtoffer(s), pleger(s) en getuigen vastgesteld.

Als jongeren betrokken zijn, wordt dit conform de lokale CJG-afspraken uitgevoerd die met alle partners zijn gemaakt. Na het stellen van een indicatie vanuit de wet op de jeugdzorg, wordt dit uitgevoerd door Bureau Jeugdzorg.

Bij cases waarbij alleen volwassenen betrokken zijn, vervult het Steunpunt Huiselijk Geweld een vorm van casemanagement.

In gevallen waarin er bijzondere voorwaarden door de rechter dan wel de rechter-commissaris zijn opgelegd, kan en mag de reclassering het casemanagement niet zomaar overdragen aan een externe casemanager.

Voor ouderen wordt eveneens gewerkt aan de uitwerking van afspraken over casemanagement, waarbij een weging wordt gemaakt op basis waarvan de juiste zorg kan worden ingezet, hetzij door de eigen organisatie, hetzij door het Steunpunt Huiselijk Geweld. De bij deze uitwerking betrokken partners conformeren zich aan deze afspraken.

Deskundigheidsbevordering

De organisaties zijn verantwoordelijk voor de kennis van de signalen van huiselijk geweld bij hun medewerkers en voor hun vaardigheden hoe hier mee om te gaan, o.a. met betrekking tot systeemgericht werken. Dit betekent ook dat organisaties verantwoordelijk zijn voor het werken met de verplichte meldcode huiselijk geweld/kindermishandeling, die in Flevoland is opgenomen in ZorgOog, of voor het werken met een eigen uitwerking van de verplichte meldcode.

De organisatie is hier dus aanspreekbaar op.

Medewerkers van de organisaties worden in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan het trainingsaanbod dat via het provinciale scholingsplan (Oke/CJG/RAAK en Huiselijk geweld) wordt aangeboden door GGD/VKM, in samenwerking met AMK en SHG, of worden anderszins in de gelegenheid gesteld om trainingen te volgen. Waar nodig zijn organisaties bereid om hun eigen deskundigheid te delen met de samenwerkingspartners.

Bijlage 3

Gedragscode

De betrokken organisaties ondersteunen de volgende gedragsregels.

ZorgOog

Handel volgens de verplichte meldcode huiselijk geweld. In Flevoland is deze opgenomen in het stappenplan ZorgOog.

Samenwerken

Huiselijk geweld is een multi-dimensionaal probleem dat door de multi-dimensionaliteit vrijwel nooit effectief door een enkele hulpverleningsinstelling of strafrechtelijke organisatie kan worden aangepakt. Om een effectieve aanpak te realiseren werk je daarom samen met collega's uit andere organisaties, zoals is omschreven in de werkwijze in bijlage 1 en 2.

Wees op de hoogte van de rol die collega's uit andere organisaties in het hulpverleningstraject (kunnen) spelen.

Zorg dat je de verschillende trajecten zoveel als mogelijk op elkaar afstemt. Informeer elkaar waar nodig over de voortgang van de hulpverlening.

Informeel, indien mogelijk en met toestemming, altijd de jeugdgezondheidszorg als er kinderen van 0-19 jaar in het spel zijn

bij huiselijk geweld. Schakel het Bureau Jeugdzorg / Advies en Meldpunt Kindermishandeling in als (je vermoedt dat) er sprake is van kindermishandeling.

Vertrouw op de ander

Vertrouw de professionaliteit van je collega's. Denk mee en zoek mee naar de mogelijkheden om de voorgelegde casuïstiek op te lossen. De verwijzer bepaalt de urgentie van de situatie. De volgende schakel in de keten van samenwerkingspartners neemt die beoordeling van de situatie over. Evaluatie vindt achteraf plaats.

Accepteer externe leiding

Accepteer de rol van de casemanager die de verantwoordelijkheid over de hulp aan het systeem op zich heeft genomen.

Benoem dilemma's

Op het moment dat een individuele medewerker worstelt met dilemma's van bijvoorbeeld beroepsgeheim en integriteit, wordt dit altijd besproken met de betreffende medewerker, de cliënt, de leidinggevende uit de eigen organisatie en/of de casemanager.

Respecteer van elkaar de gewetensnood die dergelijke dilemma's met zich meebrengen en de beslissingen die daaruit voortvloeien.

Breed kijken

Indien je te maken krijgt met een situatie van huiselijk geweld, controleer dan altijd of er al andere hulpverleners betrokken zijn bij het systeem. Informeer de betrokken hulpverleners over je aanwezigheid in het systeem.

Kijk in een situatie van huiselijk geweld altijd naar alle betrokkenen en naar de fysieke en sociale omgeving. Neem dit mee in de verwijzing en/of probleemanalyse en start hulpverlening conform de werkwijze omschreven in bijlage 1.

Warme overdracht

Een cliënt is pas overgedragen wanneer je zeker weet dat de cliënt is overgenomen door de volgende hulpverlener. Indien een cliënt naar jou is verwezen, informeer dan de verwijzer dat de cliënt daadwerkelijk is 'aangekomen'

Blijf bij concrete observaties

Handel en spreek op basis van concrete observaties.

Grenzen

Ken de grenzen van je vak; je kunt het niet alleen.

Ken je persoonlijke grenzen; vind de balans tussen betrokkenheid en distantie. Erken dat situaties van huiselijk geweld zeer dichtbij kunnen komen en zorg dat je dan tijdig ondersteuning vindt of je terugtrekt uit de casus.

Melden

Meld liever te vaak dan te weinig. Zo laat je niemand in de kou staan.

Veiligheid

Kom je in aanraking met huiselijk geweld wees dan te allen tijde bewust van het veiligheidsaspect.

Neem de verantwoordelijkheid om al het mogelijke te doen om de veiligheid van de direct betrokkene en de aanwezige hulpverleners te verhogen.

Zorg ervoor dat je op de hoogte bent van het veiligheidsprotocol van je eigen instelling.

Bijlage 4

Aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld

Inleiding

Het uitgangspunt is dat in iedere organisatie wordt uitgewerkt hoe op alle niveaus aandacht wordt besteed aan de aanpak van huiselijk geweld.

Hiervoor is een stappenplan ontwikkeld en is een overzicht opgesteld met taken en verantwoordelijkheden op bestuurlijk, management, beleid en uitvoeren niveau. Dit is uitgewerkt in bijgaande matrix.

Toevoegen: matrix + toelichting borging

Bijlage 5

Afspraken gegevensuitwisseling Aanpak huiselijk geweld Flevoland

1 Inleiding

Bij huiselijk geweld zijn diverse personen betrokken; er is altijd sprake van een slachtoffer en een dader en soms zijn er ook nog kinderen aanwezig die ofwel zelf betrokken zijn bij danwel getuige zijn van het huiselijk geweld. De samenwerking binnen de huiselijke geweldketen en de integrale aanpak van huiselijk geweld beoogt het geweld te signaleren, te stoppen, herhaling te voorkomen en hulp te bieden aan slachtoffers. Naast opsporing en vervolging van de dader is daarbij goede hulpverlening aan plegers cq. daders van huiselijk geweld van groot belang. Tijdig ingrijpen kan verdere mishandeling voorkomen. Sommige kinderen zien regelmatig dat hun ouders ruzie hebben en elkaar mishandelen. Ze komen in een loyaliteitsconflict en voelen zich niet veilig. Om deze reden is het noodzakelijk dat diverse instanties uit de justitiële en hulpverleningsketen betrokken zijn bij de aanpak van huiselijk geweld.

Op grond van de Wet Bescherming Persoonsgegevens dient de gegevensverwerking binnen een samenwerkingsverband in overeenstemming met de wet en zorgvuldig te zijn ingericht. Gegevensuitwisseling tussen verschillende organisaties, die het gevolg is van samenwerking voor de aanpak van huiselijk geweld, is ingevolge de privacyregelgeving toegestaan wanneer:

- dit noodzakelijk is om een gezamenlijk doel te bereiken;
- iedere partner beschikt over een rechtmatige grondslag in de op hem van toepassing zijnde privacyregelgeving om aan een andere organisatie gegevens te mogen verstrekken in het kader van dit gezamenlijke doel;
- alleen *die* gegevens worden verstrekt die noodzakelijk zijn om het doel te bereiken.

Bij de aanpak van huiselijk geweld zijn diverse instanties betrokken. Iedere instantie dient voor de verstrekking aan een andere deelnemende instantie te beschikken over een rechtmatige verstrekingsgrondslag in de op hem van toepassing zijnde privacyregelgeving. De toepasselijke wetgeving kent echter verschillende regelingen voor die verstrekking en dit levert in de praktijk verwarring op. Mogen in een bepaalde situatie of casus nu wel of geen gegevens door mijn instantie verstrekt worden?

Om deze reden verschijnt bij deze afspraken een webapplicatie waar men aan de hand van een beslisboom kan nagaan of men ingevolge de regelgeving aan een bepaalde partner gegevens mag verstrekken. Deze applicatie "Wegwijzer huiselijk geweld en beroepsgeheim" is te vinden op de website www.huiselijkgeweld.nl

De aard van huiselijk geweld brengt daarnaast met zich mee dat er drie typen dossiers binnen de keten van huiselijk geweld worden onderscheiden:

- het dossier met persoonsgegevens van het slachtoffer;
- het dossier met persoonsgegevens van de pleger;
- het dossier met persoonsgegevens van (eventueel) aanwezige kinderen.

Gelet de aard van huiselijk geweld en de betrokkenheid van meerdere personen bij het delict dienen de dossiers ook in onderling verband te worden gezien. Daarbij is het mogelijk dat naast verband tussen personen in een gezinssituatie ook verband bestaat tussen een dader en een slachtoffer uit een eerdere relatie.

2 Overwegingen

- Overwegende dat alle partijen zijn betrokken bij de aanpak van huiselijk geweld in de regio Flevoland;
- Overwegende dat alle partijen er naar streven de werkzaamheden van de organisaties betrokken bij de aanpak van huiselijk geweld in de regio Flevoland op efficiënte en effectieve wijze op elkaar aan te laten sluiten;
- Overwegende dat het hiervoor noodzakelijk en gewenst is onderling gegevens uit te wisselen;
- Overwegende dat partijen zich ervan bewust zijn dat zij bij het uitwisselen van gegevens gehouden zijn aan de op hen van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Partijen realiseren zich hierbij dat gezocht moet worden naar een evenwicht tussen het belang bij gegevensuitwisseling voor de aanpak van huiselijk geweld en het belang van de betrokkene(n) bij de bescherming van zijn of haar persoonlijke levenssfeer;
- Overwegende dat de Wet bescherming persoonsgegevens eisen stelt aan een zorgvuldige gegevensverwerking;

komen de volgende partijen overeen

2.1 Partijen

- (a) Regiokorps Politie Flevoland
- (b) Openbaar Ministerie Lelystad
- (c) Reclasseringsinstelling Reclassering Nederland regio Midden-Oost Nederland
- (d) Gemeenten NOP, Urk, Dronten, Zeewolde, Lelystad en Almere
- (e) Advies- en steunpunt Huiselijk Geweld
- (f) Hulpverleningsinstellingen voor slachtoffers: Blijfgroep, Zorggroep Oude en Nieuwe Land, MDF en Zorggroep Almere, MEE, Blijfgroep, Triade Boschhuis, Vitree, Nieuw Veldzicht Rentray, Iriszorg, Ipsy, Tactus, Leger des Heils, Kwintes,
- (g) Hulpverleningsinstellingen voor daders: Reclassering Nederland regio Midden-Oost Nederland en De waag,
- (h) BJZ Flevoland
- (i) GGD Flevoland, Icare
- (j) St. Flevoziekenhuis, St. IJsselmeerziekenhuizen, St. Antoniusziekenhuis
- (k) Coloriet,
- (l) Raad voor de Kinderbescherming

om gelet op hun

2.2 Taken

- (ad a) de opsporing van strafbare feiten, handhaving van de openbare orde en hulpverlening aan hen die dit behoeven;
- (ad b) de opsporing en vervolging van strafbare feiten en het toezicht op de uitvoering van strafvonnissen;
- (ad c) de begeleiding en het toezicht op, het verrichten van onderzoek naar en geven van voorlichting over een betrokkene, uitvoering van sancties, de voorbereiding en begeleiding van taakstraffen van een betrokken dader;
- (ad d) coördinatie en regie, participatie bij hulpverlening en opvang, de uitvoering van het huisverbod en handhaving van de openbare orde;

- (ad e) het bieden van hulp, informatie, advies en verwijzing aan slachtoffers, plegers, omstanders en beroepskrachten in hulpverlening en opvang, onderwijs en welzijnswerk, politie of justitie;
- (ad f) het bieden van hulp, opvang en begeleiding aan slachtoffers van huiselijk geweld;
- (ad g) het bieden van hulp en begeleiding aan daders van huiselijk geweld, het beperken van de individuele en maatschappelijke schade veroorzaakt door huiselijk geweld dat samenhangt met middelengebruik, verslaving, psychiatrische en/of andere problematiek;
- (ad h) de uitvoering van jeugdreclasseringstaken, de uitvoering van jeugdhulpverleningstaken, de uitvoering van jeugdbeschermingstaken en het verrichten van taken in het kader van het advies- en meldpunt kindermishandeling;
- (ad i) zorgcoördinatie;
- (ad j) het signaleren van huiselijk geweld en het bieden van medische zorg en behandeling van slachtoffers van huiselijk geweld
- (ad k) het bieden van opvang en zorg en begeleiding van ouderen
- (ad l) het doen van onderzoek en verstrekken van advies inzake de noodzaak tot maatregelen van kinderscherming (bij minderjarige slachtoffers van huiselijke geweld) en onderzoek en advies vanuit pedagogisch perspectief inzake strafvervolgning van minderjarige daders.

en met inachtneming van de in het bijzonder op hen van toepassing zijnde

2.3 Privacywet- en regelgeving

- (ad a) Wet Politiregisters met het daarbij behorende Besluit Politiregisters;
- (ad b) Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens met de daarbij behorende Aanwijzing verstrekking van strafvorderlijke gegevens voor buiten de strafrechtspleging gelegen doeleinden;
- (ad c) Wet bescherming persoonsgegevens en de Reclasseringsregeling 1995;
- (ad d) Wet bescherming persoonsgegevens;
- (ad e) Wet bescherming persoonsgegevens;
- (ad f) Wet bescherming persoonsgegevens, Wet inzake de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst en de handreiking "Omgaan met persoonsgegevens in het kader van bemoeizorg" van GGZ Nederland, GGD en KNMG;
- (ad g, j) Wet bescherming persoonsgegevens, Wet inzake de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst en de handreiking "Omgaan met persoonsgegevens in het kader van bemoeizorg" van GGZ Nederland, GGD en KNMG;
- (ad h) Wet bescherming persoonsgegevens en de Wet op de jeugdzorg;
- (ad i,k) Wet bescherming persoonsgegevens en Wet inzake de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
- (ad l) Wet bescherming persoonsgegevens, kwaliteitskader 2009.

samen te werken bij de aanpak van huiselijk geweld in de regio Flevoland

Het uitwisselen van bepaalde persoonsgegevens is hierbij onvermijdelijk. De gegevens- en informatie-uitwisseling die voor dit samenwerkingsverband noodzakelijk is, wordt als volgt ingericht:

3 Definities

Deelnemer:

Eén of meer van de partijen die deelneemt aan het samenwerkingsverband voor de aanpak van huiselijk geweld;

Persoonsgegevens:

Een persoonsgegevensbetreffende iemands godsdienst of levensovertuiging, ras, politieke gezindheid, gezondheid, seksuele leven alsmede persoonsgegevens betreffende het lidmaatschap van een vakvereniging. Tevens strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens over onrechtmatig of hinderlijk gedrag in verband met een opgelegd verbod naar aanleiding van dat gedrag;

Betrokkene:

De dader, het slachtoffer of betrokken kinderen bij huiselijk geweld op wie een persoonsgegevens betrekking heeft;

HGDossier:

Het persoonsgebonden dossier dat de persoonsgegevens van de betrokkene bevat;

Casusoverleg:

Het Overleg huiselijk geweld waarin de deelnemers gegevens uitwisselen over de betrokkene en afspraken maken over de te volgen aanpak;

Medewerker:

Degene die werkzaam is onder verantwoordelijkheid van een betrokken partij en participeert in het Overleg huiselijk geweld en toegang heeft tot het HGdossier;

Bronregistratie:

Het oorspronkelijke bestand van een deelnemer waaruit de persoonsgegevens afkomstig zijn;

Overleg Huiselijk geweld:

Het casusoverleg waarin de betrokkene en de aanpak ten aanzien van hem door de partijen besproken wordt;

Verwerking van persoonsgegevens:

Elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van persoonsgegevens;

Verstrekken van persoonsgegevens:

het bekend maken of ter beschikking stellen van persoonsgegevens;

Verzamelen van persoonsgegevens:

Het verkrijgen van persoonsgegevens;

Verantwoordelijke:

De natuurlijke persoon, rechtspersoon of ieder ander die of het bestuursorgaan dat, alleen of tezamen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt;

Toestemming van de betrokkene:

Elke vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting waarmee de betrokkene aanvaardt dat op hem betreffende persoonsgegevens worden verwerkt;

Beheerder:

Degene die in opdracht van de verantwoordelijke de persoonsgegevens in HGdossier onder zijn hoede heeft;

Bewerker:

Een eventuele derde partij die ten behoeve van de verantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen.

4 Doel en doelbinding

De gegevensuitwisseling bij de aanpak van huiselijk geweld in een casusoverleg en de aanleg en het beheer van een persoonsgebonden dossier van de betrokkenen bij huiselijk geweld is noodzakelijk in relatie tot de volgende doelen:

- het op elkaar aan laten sluiten van de activiteiten in de justitiële- en de hulpverleningsketen met betrekking tot daders, slachtoffers en (eventuele) kinderen die betrokken zijn bij huiselijk geweld;
- preventie van huiselijk geweld;
- de oplegging, uitvoering en handhaving van een huisverbod in het kader van huiselijk geweld;

- de bescherming van jeugdigen die in aanraking komen met huiselijk geweld;
- het verzamelen van informatie voor procesbewaking, management- en beleidsdoeleinden.

5 Geheimhoudingsplicht

5.1

Voor zover de deelnemers daartoe niet al verplicht zijn, leggen zij aan die medewerkers die inzage hebben of -in overeenstemming met het bepaalde in dit convenant- op andere wijze persoonsgegevens verkrijgen uit het Overleg aanpak huiselijk geweld en/of het HGdossier, een plicht tot geheimhouding op. Deze plicht strekt tot geheimhouding van de persoonsgegevens waarvan de medewerkers kennis nemen, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hen tot mededeling verplicht of uit hun taak de noodzaak tot mededeling voortvloeit.

5.2

Strafrechtelijke persoonsgegevens worden niet doorverstrekkt tenzij daarvoor een rechtmatige verstrekingsgrondslag plus een uitzondering op het verbod tot verwerking van bijzondere persoonsgegevens is aan te wijzen. Daarnaast wordt de Officier van Justitie geraadpleegd om te beoordelen of de verstrekking kan plaatsvinden waarbij wordt meegewogen of een dergelijke verstrekking een concreet doel heeft en geen strijd oplevert met de wet en regelgeving en daarnaast of een dergelijke verstrekking niet strijdig is met het onderzoeksbelang.

6 Gegevensset

6.1

Partijen zullen zowel persoonsgegevens als bijzondere persoonsgegevens verwerken. Partijen zullen alleen gegevens verwerken indien en zolang dit noodzakelijk is voor het realiseren van bovengenoemde doelstellingen. Partijen zullen hierbij niet meer gegevens verwerken dan noodzakelijk voor het bereiken hiervan. De gegevens zijn gelet de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig.

7 Het Overleg aanpak huiselijk geweld en het HGdossier

7.1 Overleg aanpak huiselijk geweld

De deelnemers wisselen in het Overleg aanpak huiselijk geweld gegevens uit over de betrokkenen. Zij handelen daarbij conform de bepalingen van dit convenant.

7.2 HGdossier

De deelnemers leggen ten behoeve van de uitwisseling van gegevens in het Overleg huiselijk geweld en de daarmee verbonden maatregelen een bestand HGdossier aan. Zij handelen daarbij conform de bepalingen van dit convenant.

8 Verantwoordelijke

Partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de gegevensverwerking bij de aanpak huiselijk geweld. De feitelijke uitvoering van de verplichtingen van de verantwoordelijke is belegd bij het Advies- en Steunpunt Huiselijk geweld Flevoland.

9 Beheerder

De beheerder van het HGdossier is het Advies- en Steunpunt Huiselijk geweld Flevoland.

10 Beveiliging en rechtsstreekse toegang

10.1

De verantwoordelijke beveiligt de persoonsgegevens van de betrokkenen tegen verlies of enige vorm van onrechtmatige verwerking. Hij of zij treft daartoe de nodige passende technische en organisatorische maatregelen.

Deze maatregelen betreffen onder meer maar niet uitsluitend:

- (a) Maatregelen met betrekking tot de toegang tot de persoonsgegevens;
- (b) De lees- en schrijfbevoegdheden van de deelnemers;
- (c) Het vereiste niveau van beveiliging;

10.2

[deze bepaling alleen opnemen indien er sprake is van een bewerker]

De verantwoordelijke draagt zorg dat de verplichtingen met betrekking tot het verwerken van persoonsgegevens schriftelijk in een overeenkomst met de bewerker wordt vastgelegd.

10.3

De verantwoordelijke, de deelnemers, de beheerder [*...en bewerker; alleen opnemen indien sprake is van een bewerker*] zijn verplicht te handelen in overeenstemming met de beveiligings- en toegangsrichtlijnen zoals opgesteld door de verantwoordelijke en uitgevoerd door de beheerder [*...en uitgevoerd door de bewerker; alleen opnemen indien sprake is van een bewerker*].

11 Bewaren en verwijderen van opgenomen persoonsgegevens

11.1

De persoonsgegevens in het HGdossier worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor het doel of de doeleinden van het HGdossier.

11.2

De persoonsgegevens in het bestand worden in ieder geval uit het HGdossier verwijderd en vernietigd wanneer de desbetreffende persoonsgegevens uit de bronregistratie van de deelnemer worden verwijderd.

11.3

De persoonsgegevens worden in ieder geval uit het HGdossier verwijderd en vernietigd 5 jaar nadat de desbetreffende betrokkene voor het laatst strafrechtelijk danwel hulpverlening contact heeft gehad met één van de partijen. (NB: de bewaartermijn van BJZ is minimaal 15 jaar, voor jeugdbescherming en AMK geldt een nog langere bewaartermijn)

11.4

De persoonsgegevens worden uitsluitend voor statistische of wetenschappelijke doeleinden langer dan 5 jaar nadat de betrokkene voor het laatst strafrechtelijk danwel hulpverlening contact heeft gehad met één van de partijen bewaard. De verantwoordelijke beslist voor de afloop van deze periode of de gegevens voor deze doeleinden langer worden bewaard. (NB: de bewaartermijn van BJZ is minimaal 15 jaar, voor jeugdbescherming en AMK geldt een nog langere bewaartermijn) De verantwoordelijke draagt er zorg voor dat de gegevens uitsluitend voor deze doeleinden worden gebruikt en treft daarvoor de nodige voorzieningen.

12 Informatieplicht

12.1

De verantwoordelijke verstrekt de volgende informatie schriftelijk aan de Betrokkene:

- (a) De doeleinden van het casusoverleg aanpak huiselijk geweld en het HGdossier;
- (b) De identiteit van de verantwoordelijke.

12.2

Deze informatie wordt verstrekt vóór het moment waarop de verantwoordelijke de persoonsgegevens die in het HGdossier vastgelegd kunnen worden, van de betrokkene verkrijgt. Deze informatie hoeft niet te worden verstrekt als de betrokkene al op de hoogte is van de informatie.

12.3

Indien de verantwoordelijke de persoonsgegevens buiten de betrokkene om verkrijgt, informeert hij of zij de betrokkene op het moment van eerste vastlegging van de persoonsgegevens. De informatie hoeft niet te worden verstrekt als de betrokkene al op de hoogte is van de informatie.

13 Rechten van de betrokkene

13.1

De betrokkene kan aan de verantwoordelijke verzoeken:

- (a) Informatie te verschaffen over de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens;
- (b) Inzage te geven in zijn of haar persoonsgegevens;
- (c) Zijn of haar persoonsgegevens te corrigeren (i.e. verbeteren, aanvullen, verwijderen en/of afschermen);
- (d) De verwerking van zijn of haar persoonsgegevens te staken op grond van bijzondere omstandigheden.

13.2

De wijze waarop de betrokkene deze rechten kan uitoefenen is in de hierna volgende bepalingen beschreven.

13.3

Voor het uitoefenen van deze rechten kan aan de betrokkene een vergoeding van maximaal € 4,50 worden gevraagd.

14 Recht op inzage

14.1

De betrokkene richt zijn of haar verzoek om inzage aan het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld Flevoland ter attentie van de coördinator Huiselijk geweld.

14.2

De verantwoordelijke beantwoordt het verzoek zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vier weken naar ontvangst van het verzoek. De verantwoordelijke kan in het belang van de betrokkene het verzoek in een andere dan schriftelijke vorm beantwoorden.

14.3

Het antwoord omvat in elk geval een overzicht met informatie over

- (a) Het doel of de doeleinden van het Overleg aanpak Huiselijk Geweld en het Hgdossier;
- (b) De gegevens en categorieën van gegevens die in het HGdossier worden vastgelegd;
- (c) De ontvangers of categorieën van ontvangers van de gegevens;
- (d) De herkomst van de gegevens;
- (e) Indien de verzoeker dat wenst informatie over de (elektronische) systematiek van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

14.4

De verantwoordelijke kan slechts weigeren aan een verzoek om inzage te voldoen, indien en voor zover dit noodzakelijk is in verband met

- (a) De veiligheid van de staat;
- (b) De voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- (c) Gewichtige economische en financiële belangen van de staat en andere openbare lichamen;

- (d) Het toezicht op de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gesteld ten behoeve van de belangen, bedoeld onder b en c;
- (e) De bescherming van betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

14.5

De verantwoordelijke motiveert in het eventuele geval zijn of haar beslissing om niet of niet geheel aan het verzoek te voldoen. De verantwoordelijke bericht dit zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk aan de betrokkene.

15 Recht op correctie (i.e. Verbetering, aanvulling, verwijdering en/of afscherming)

15.1

De betrokkene richt zijn of haar verzoek om correctie aan het Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld Flevoland ter attentie van de coördinator Huiselijk Geweld. De betrokkene geeft in het verzoek aan welke correcties hij of zij uitgevoerd wil zien en om welke reden.

15.2

De verantwoordelijke voldoet zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het verzoek, aan het verzoek, indien en voor zover de persoonsgegevens betreffende de betrokkene

- (a) Feitelijk onjuist zijn;
- (b) Voor het doel van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn;
- (c) Anderszins in strijd met een wettelijk voorschrift worden verwerkt.

15.3

De verantwoordelijke draagt er zorg voor dat een beslissing tot verbetering, aanvulling, verwijdering en/of afscherming in ieder geval uiterlijk binnen vier weken na deze beslissing wordt uitgevoerd.

15.4

De verantwoordelijke motiveert in het eventuele geval zijn of haar beslissing om niet of niet geheel aan het verzoek te voldoen. De verantwoordelijke bericht dit zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vier weken na ontvangst van het verzoek schriftelijk aan de betrokkene.

16 Recht van verzet

16.1

De betrokkene kan bij de verantwoordelijke ten alle tijde verzet aantekenen tegen de verwerking van zijn of haar persoonsgegevens in het Overleg aanpak Huiselijk Geweld en het HGdossier in verband met bijzondere persoonlijke omstandigheden.

16.2

Binnen vier weken na ontvangst van het verzet beoordeelt de verantwoordelijke of dit verzet gerechtvaardigd is.

17 Melding

17.1

Op de uit deze samenwerkingsovereenkomst voortvloeiende gegevensverwerking(en) is de Wet bescherming persoonsgegevens van toepassing. De verantwoordelijke draagt zorg voor de melding van deze gegevensverwerking(en) bij het College Bescherming Persoonsgegevens.

17.2

Indien de verstrekking van gegevens aan dit samenwerkingsverband consequenties heeft voor eventuele reeds bestaande meldingen bij het College Bescherming Persoonsgegevens draagt iedere organisatie zelf de verantwoordelijkheid om deze melding op correcte wijze aan te passen.

18 Overdracht dossier bij verhuizing

18.1

Indien de betrokkene verhuist naar een andere regio kan gelet de doeleinden van het HGdossier - zoals neergelegd in artikel 4- de verantwoordelijke besluiten dat overdracht van het HGdossier plaatsvindt naar het Overleg aanpak Huiselijk Geweld in de desbetreffende regio.

18.2

Overdracht van het HGdossier is alleen mogelijk indien deze gebaseerd is op een rechtmatige grondslag en deze regio een passend beschermingsniveau ten aanzien van de persoonsgegevens van de betrokkenen heeft geregeld zodat ook hier een zorgvuldige gegevensverwerking in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens is gewaarborgd.

19 Wijzigingen en aanvullingen van de afspraken

19.1

Wijzigingen in de doeleinden van de gegevensverwerkingen als bedoeld in deze afspraken en wijzigingen in het gebruik en de wijze van verkrijging van de persoonsgegevens, dienen te leiden tot wijziging dan wel aanvulling van deze afspraken.

19.2

Wijzigingen en aanvullingen van deze afspraken behoeven de instemming van alle partijen. De wijziging in de gegevensverwerking die hieruit voortvloeit dient te worden gemeld aan het College Bescherming Persoonsgegevens.

20 Looptijd van de afspraken

Deze afspraken worden aangegaan voor de duur van de looptijd van het convenant Aanpak Huiselijk Geweld Flevoland, waarna partijen de samenwerking evalueren en besluiten of zij de looptijd van dit convenant zullen verlengen.

Bijlage 6

Toetredingsovereenkomst

(bijlage behorend bij het Convenant Aanpak Huiselijk Geweld Flevoland)

De gezamenlijke ondertekenaars van het convenant Aanpak Huiselijk geweld Flevoland,
voor deze overeenkomstig vertegenwoordigd door de beleidsfunctionaris van de centrumgemeente
Almere

en

het bevoegd gezag van

[naam instantie], voor deze overeenkomst vertegenwoordigd door [.....]

Overwegende dat:

[naam instantie] als convenantpartij wenst toe te treden tot het convenant Aanpak Huiselijk Geweld Flevoland, met het doel om met andere convenantpartijen te komen tot een gemeenschappelijke aanpak van huiselijk geweld;

[naam instantie] kennis heeft genomen van genoemd convenant en instemt met alle bepalingen;

de beleidsfunctionaris, op basis van het convenant, bevoegd is om namens de gezamenlijke ondertekenaars van het convenant nieuwe convenantpartijen die werkzaam zijn binnen de in aanhef van het convenant genoemde domeinen in een of meer van de deelnemende gemeenten, tot het convenant toe te laten.

Komen hierbij overeen dat [naam instantie]

met ingang van [datum van ondertekening] als convenantpartij zal toetreden tot het convenant Aanpak Huiselijk Geweld Flevoland en na toetreding alle bepalingen van het convenant zal naleven.